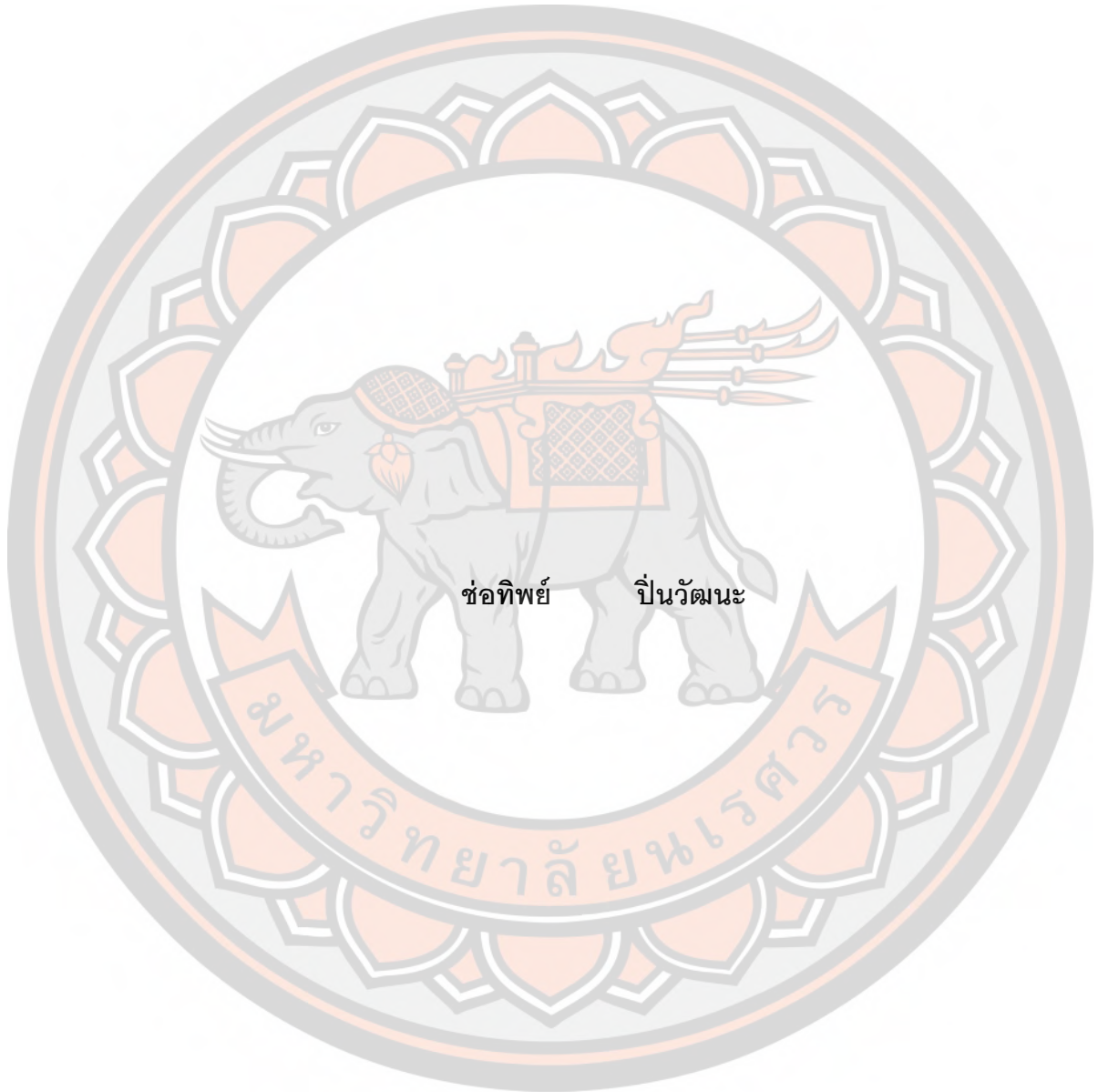

สื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว
ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
กรกฎาคม 2562
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

อาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ได้พิจารณา
การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง เรื่อง “สื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชน
บ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์” เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

(รองศาสตราจารย์ ดร. วิวัฒน์ มีสุวรรณ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทิพรัตน์ สิทธิวงศ์)

หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

กรกฎาคม 2562

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ มีสุวรรณ ที่ปรึกษาและคณะกรรมการทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำและ ให้คำปรึกษา ตลอดจนถึงการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเมตตาและเอาใจใส่เป็นอย่าง ยิ่ง จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองนี้สามารถเสร็จสมบูรณ์ได้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณ ทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ทิพัรัตน์ สีทวิวงศ์ หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยี และสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, ผศ. สุกิตติ กำแพงเศรษฐ์ อาจารย์ ประจำภาควิชาคณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์, นางสาววรรณพร พลแสง ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต 9 นครสวรรค์, นายวรรณจิตร ชุ่มจิตร์ อดีตผู้ช่วยเกษตรจังหวัดอุทัยธานี, ผศ. รพีพัฒน์ มั่นพรม อาจารย์ประจำภาควิชาคณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครสวรรค์, ดร.ปาริญาวาท เหล่าเขตรการ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสตรีนครสวรรค์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไข และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จนทำให้การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่าอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ นายบังอร ปานเทวัญ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 11 ตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ชวนาสมาชิกหมู่บ้านสระงาม หมู่ 11 ตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมือง จังหวัด นครสวรรค์ และ ร้อยตำรวจโท มาโนช ชีราพฤกษ์ รองสารวัตรป้องกันและปราบปราม สถานีตำรวจภูธรบางม่วง จังหวัดนครสวรรค์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและให้ ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่ง ในการเก็บข้อมูล และให้สัมภาษณ์ในการรณรงค์งดการเผาเศษซากพืช

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขออุทิศแด่ บุพการีครอบครัวปิ่นวัฒนะ และครอบครัวจันทร์เสละ ครูอาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ผู้มีพระคุณทุกท่าน ตลอดจนอาจารย์ผู้เขียนตำราทางวิชาการที่ผู้ค้นคว้าได้อ้างอิง

ช่อทิพย์ ปิ่นวัฒนะ

ชื่อเรื่อง	สื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์
ผู้ศึกษาค้นคว้า	ช่อทิพย์ ปิ่นวัฒนะ
ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. วิวัฒน์ มีสุวรรณ
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2561
คำสำคัญ	สื่อวีดิทัศน์, ตอซัง ฟางข้าว, ชาวนา

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ 1) เพื่อสร้างและหาคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ 2) เพื่อสำรวจความพึงพอใจของชาวนาที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ชาวนาในพื้นที่ หมู่บ้านสระงาม ตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 30 คน

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์แบบประเมินคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ โดยผู้เชี่ยวชาญนั้น ในภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับคุณภาพดีมากที่สุดทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา และด้านออกแบบสื่อ 2) ผลการสำรวจความพึงพอใจของชาวนาที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ สื่อวีดิทัศน์นี้ช่วยทำให้ได้รับความรู้เพิ่มขึ้น และมีความชัดเจนของเสียงบรรยาย ภาษาที่ใช้และเนื้อหาเข้าใจง่าย

Title VIDEO MEDIA TO CAMPAIGN TO STOP BURNING STUBBLE,
RICE STRAW, BAN MAKLUEA COMMUNITY
NAKHON SAWAN PROVINCE

Author Chortip Pinvatana

Advisor Associate Professor. Wiwat Meesuwan, Ed.D.

Academic Paper Independent Study M.Ed. in Communication and Technology,
Naresuan University, 2018

Keywords Video Media, Rice Straw, Ban Makluea Farmer

ABSTRACT

The purpose of this study 1) To create and find the quality of video media for campaigning do not burn rice straw stubble in Ban Makluea community. Nakhon Sawan Province 2) To survey farmers' satisfaction with video media to campaign to stop burning stubble, rice straw, Ban Makluea community Nakhon Sawan Province. The sample group used in the study was farmers in the area. Sa Ngam Village Ban Makluea Subdistrict, Mueang District, Nakhon Sawan Province, 30 people.

The results of the study were as follows 1) The results of the evaluation of the quality of video media to campaign to stop burning stubble, rice straw, Ban Makluea community Nakhon Sawan Province by that expert. The overall picture is in good quality level by considering each aspect it was found that with very good quality levels both 2 aspects content and media design 2) survey of farmers' satisfaction with video media the average score is good. The most average item is this video media helps to gain more knowledge. And the clarity of the narration Language used and content is easy to understand.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของงานวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อวีดิทัศน์	8
เอกสารคู่มือ งดเผาตอซัง สร้างดินยั่งยืน พื้นที่แควดล้อม	14
แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการควบคุมการเผาในที่โล่ง	17
การผลิตสื่อวีดิทัศน์หรือสื่อวีดิโอเพื่อการประชาสัมพันธ์	19
วิธีการใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์	22
ความหมายของการรณรงค์	22
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	23
ความหมายของความพึงพอใจ	25
หลักการออกแบบของ ADDIE Model	26
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	30
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	30
การสร้างเครื่องมือ	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
วิธีดำเนินการทดลอง	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	34
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
4 ผลการวิจัย.....	37
ตอนที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์.....	37
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แบบสำรวจความพึงพอใจของชาวนา.....	39
5 บทสรุป.....	41
สรุปผลการวิจัย.....	41
อภิปรายผล.....	42
ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้า.....	43
บรรณานุกรม.....	44
ภาคผนวก.....	48
ประวัติผู้วิจัย.....	65

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

1	ผลการประเมินความเหมาะสมของสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง
ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน
3 ท่าน.....	38
2	ผลการสำรวจความพึงพอใจของชาวนา ที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการ
เผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์.....	40

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 หน้าปกสื่อวีดิทัศน์เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์	61
2 ข้อมูลการเผาตอซัง	61
3 สาเหตุของการเผาฟาง	62
4 ประโยชน์ที่จะได้รับถ้าไม่เผาฟาง	62
5 นายบังอร ปานเทวัญ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 11 ตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พูดถึงชาวนา หมู่ที่ 11 ในการช่วยกันลดการเผาตอซัง.....	63
6 ร้อยตำรวจโท มาโนช ชีราพฤกษ์ รองสารวัตรป้องกันและปราบปรามสถานี ตำรวจภูธรบางม่วง พูดถึงกฎหมายข้อบังคับการเผาในที่โล่ง	63
7 เสนอแนวทางจากการเผามาไกล่เกลี่ยตอซัง	64
8 เอกสารอ้างอิง	64

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ด้วยภูมิประเทศและภูมิอากาศของประเทศไทย อยู่ในที่ที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรเขตร้อนทุกรูปแบบโดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลูกข้าว ประเทศไทยนับได้ว่าเป็นผู้ข้าวผู้นำของโลกและยังเป็นประเทศหลักในการปลูกข้าวเพื่อการส่งออกอันดับต้น ๆ ของโลก

วันนี้ นอกจากความเชี่ยวชาญในการปลูกข้าวเพื่อการบริโภคและการส่งออกแล้วประเทศไทยยังต้องมีความรับผิดชอบในการช่วยลดภาวะโลกร้อนหรือภาวะอากาศเปลี่ยนแปลง ข้าวจำนวนมหาศาลที่ประเทศไทยผลิตออกมาแต่ละปี หลังฤดูเก็บเกี่ยวนั้นส่วนที่เหลือจากการเกี่ยวข้าวคือ "ฟางข้าว" จำนวนมหาศาลเช่นกันโดยฟางข้าวที่ได้หลังจากปลูกข้าวนั้นเกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่มีการจัดการที่ดีและเหมาะสมเท่าที่ควร และเลือกใช้วิธี "เผาทำลาย" ซึ่งนับว่าเป็นการสร้างมลภาวะทางอากาศอย่างมากนับเป็นส่วนหนึ่งส่งผลกระทบให้เกิดภาวะโลกร้อนจากภาคเกษตรกรรมอีกด้วย จากการศึกษาข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากภาคเกษตรมีที่มาจากหลายแหล่ง อาทิ ระบบย่อยอาหารของปศุสัตว์ การทำนาข้าว การเผาเศษซากพืชการ ใช้ปุ๋ยและการหายใจของดิน เป็นต้น

จากข้อมูลของคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) พบว่าในช่วงระหว่างปี 1990-2005 ประเทศกำลังพัฒนาปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคเกษตรกรรมเพิ่มขึ้น 32% ขณะที่ประเทศพัฒนาแล้วมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคเกษตรกรรมลดลง 12% และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคเกษตรของประเทศไทยคิดเป็น 13%

ทั้งนี้จากกรมควบคุมมลพิษพบว่า พื้นที่ที่มีการปลูกข้าวและมีการเผาฟางข้าวมากที่สุดในประเทศไทยมีถึง 13 จังหวัดซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคกลาง เช่น ชัยนาท ลพบุรี สุพรรณบุรี อัญญา เป็นต้นที่ เป็นเช่นนี้เพราะมีการทำเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้นใน ประเทศกำลังพัฒนาเพื่อผลิตอาหารให้เพียงพอต่อประชากรที่เพิ่มมากขึ้น สำหรับปริมาณฟางข้าวที่ประเทศไทยผลิตออกมาแต่ละปีมากถึง 50 - 60 ล้านตันต่อปี และสร้างก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาออกสู่โลกมากถึง 27 ล้านตันกิโลกรัมคาร์บอน ไนโตรเจนที่สูญเสียไปจากการเผาทำลาย 462 ล้านกิโลกรัมและไนโตรเจนฝุ่นละอองที่เกิดขึ้น 100 - 700 ล้านกิโลกรัม

ช่วงระยะเวลาที่เกษตรกรนิยมเผาฟางข้าวจะเริ่มหลังจากการเก็บเกี่ยวข้าวประมาณปลายเดือนมกราคม เป็นต้นไป และการไถพรวนดินจะทำในเดือนเมษายน ต่อจากนั้นจะหว่านข้าวก่อนเทศกาลสงกรานต์ เมื่อเข้าฤดูฝน ฝนจะตกและทำให้ต้นข้าวงอกใหม่ประมาณเดือนพฤษภาคมและจะเก็บเกี่ยวอีกที่ต้นเดือนธันวาคมไปถึงต้นเดือนมกราคม ทำให้ต้นข้าวอ่อนแอและไม่เจริญงอกงามเท่าที่ควร ถ้าไถกลบฟางก็จะมีปัญหาข้าวไม่ค่อยงอก และเจริญเติบโตไม่ดี หากไม่ใช้วิธีการเผาฟางข้าว วิธีการไถกลบเป็นวิธีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากที่สุด แต่วิธีการนี้ต้องอาศัยเวลาในการย่อยสลายเพื่อให้อินทรีย์วัตถุในดินได้ย่อยสลายอย่างสมบูรณ์และเกิดแร่ธาตุอาหารในดินสำหรับการปลูกข้าวครั้งใหม่ได้ ถ้าการย่อยสลายฟางข้าวไม่สมบูรณ์และเริ่มการปลูกข้าวครั้งใหม่ทันที ข้าวจะไม่โตและตายในที่สุด ดังนั้นการมีเครื่องจักรกล รถไถที่มีประสิทธิภาพในการไถกลบตอซังนับเป็นวิธีที่ดีอีกวิธีหนึ่ง (สำนักประชาสัมพันธ์เขต 1 ขอนแก่น, 2558)

กรมการข้าว และชาวนาใช้ประโยชน์จากฟางข้าว งดเผา ลดมลพิษ แต่นำมาสร้างสรรค์งานศิลปะแทน เปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น สร้างรายได้เสริมจากการว่างเว้นทำนา

นายประสงค์ ประไพตระกูล รักษาการแทนอธิบดีกรมการข้าว เปิดเผยว่า ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกข้าวปีละประมาณ 70 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 46.40 ของพื้นที่ทำการเกษตร ในแต่ละปีมีฟางข้าวเหลือทิ้งในนาเฉลี่ย 27 ล้านตัน และมีตอซังข้าวที่ตกค้างอยู่ในนาข้าวประมาณ 18 ล้านตัน นับเป็นพืชที่มีปริมาณฟางและตอซังมากกว่าพืชอื่น ๆ ชาวนาส่วนใหญ่จึงนิยมเผาตอซังข้าวเพื่อให้เกิดความสะดวกในการไถเตรียมดิน แต่ได้ส่งผลให้โครงสร้างของดินเปลี่ยนแปลงเกิดการสูญเสียของน้ำในดินอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารที่สำคัญ ตลอดจนทำลายจุลินทรีย์และแมลงที่เป็นประโยชน์ในดิน

จากการประเมินการเผาตอซังและฟางข้าวของกรมพัฒนาที่ดิน พบว่าดินต้องสูญเสียธาตุอาหารหลักเป็นไนโตรเจนถึง 90 ล้านกิโลกรัม ฟอสฟอรัส 20 ล้านกิโลกรัม และโพแทสเซียม 260 ล้านกิโลกรัม ยังไม่นับการสูญเสียธาตุอาหารรอง เช่น แคลเซียม แมกนีเซียม และซัลเฟอร์อีกกว่า 150 ล้านกิโลกรัมต่อปี คิดเป็นมูลค่ากว่า 5 พันล้านบาท นอกจากนี้ ยังส่งผลต่อชั้นบรรยากาศจากการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เกิดจากการเผาฟาง ทำให้เกิดภาวะเรือนกระจก และเกิดปัญหามลพิษทางอากาศ มีฝุ่นละอองขนาดเล็ก หรือ PM 2.5 สูงเกินค่ามาตรฐาน ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ในการดำเนินชีวิตและมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในหลายจังหวัด

นายประสงค์ กล่าวต่อว่า ฟางข้าวและตอซังข้าวเป็นผลพลอยได้หลังจากการเก็บเกี่ยว และนำเมล็ดข้าวออกแล้ว ซึ่งเป็นวัสดุที่ย่อยสลายง่าย หากมีการไถกลบตอซังข้าวจะทำให้ดินมีคุณสมบัติทางกายภาพ ทางเคมีและทางชีวภาพดีขึ้น มีธาตุอาหารหลักและธาตุอาหารรองที่เป็นประโยชน์ต่อดินทำให้ต้นข้าวเจริญงอกงามให้ผลผลิตดีลดการใช้ปุ๋ยเคมีเนื่องจากอินทรีย์วัตถุในดินที่มีมากขึ้น ทั้งนี้ นอกจากช่วยทำให้ดินดีแล้ว ยังมีการนำฟางข้าวไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่น ๆ เช่น ใช้เป็นอาหารหยาบสำหรับเลี้ยงโค ทำปุ๋ยหมัก วัสดุคลุมดิน ทำเยื่อกระดาษ เป็นต้น นอกจากนี้เส้นใยจากต้นข้าว ยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์ เพื่อเพิ่มมูลค่าในรูปแบบของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้ เช่นเดียวกับเส้นใยธรรมชาติประเภทอื่นๆ เช่น ผักตบชวา ป่านศรนารายณ์ หวาย ปอ เป็นต้น

สำหรับประโยชน์จากฟางข้าวไม่ใช่มีเพียงเป็นธาตุอาหารในดินแต่สามารถนำมาประยุกต์เป็นเฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ภายในบ้าน หรือทำเป็นหุ่นฟางลักษณะต่าง ๆ สำหรับผู้ที่มีความสนใจด้านศิลปะยังสามารถประดิษฐ์คิดค้นผลิตภัณฑ์จากฟางข้าว เพื่อใช้สอยในชีวิตประจำวัน หรือเป็นวัสดุทดแทนไม้ อย่างเช่น โต๊ะ เก้าอี้ โคมไฟ ของตกแต่งและของที่ระลึกอื่น ๆ รวมทั้งสามารถสร้างสรรค์ศิลปะจากฟางข้าวในเชิงสัญลักษณ์ เช่น หุ่นฟางข้าวขนาดใหญ่ เพื่อนำไปประดับตกแต่งสถานที่หรือสร้างแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาในพื้นที่ ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ และช่วยประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้กับชุมชน ที่สำคัญยังสามารถสร้างรายได้และอาชีพเสริมให้แก่ชาวนาและคนในชุมชนต่อไป (VoiceTV, 2019)

ผลเสียจากการเผาตอซังและฟางข้าว นายบุญมี สุระโคตร หรือลุงบุญมี เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาอาชีพทำนา ปี 2554 และเครือข่ายเกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด จังหวัดศรีสะเกษ ประชาชนชาวนาเขตทุ่งกุลาร้องไห้ ตำบลคู อำเภอรามันศรีสะเกษ ได้ให้ความรู้กับทีมงานรักบ้านเกิด ถึงกรณีที่เกษตรกรมักจะเผาตอซัง และฟางข้าว เนื่องจากเพื่อความสะดวกในการไถดินให้ง่ายขึ้น หากไม่เผาแล้วรถไถนาที่จะไถได้ยาก และเปลืองน้ำมัน หรือถ้าเป็นการว่าจ้างไถนาผู้รับจ้างก็จะคิดราคาไถดินให้แพงขึ้น จนส่งผลให้เกษตรกรบางส่วนมีความจำเป็นต้องเผาตอซังก่อน แต่ด้วยประสบการณ์ในการทำนามากว่า 50 ปี และการเป็นคนช่างสังเกตของลุงบุญมีพบว่าการเผาตอซังและฟางข้าว มีข้อเสียอีกประการที่เกษตรกรควรระวัง คือ โดยทั่วไปเมล็ดหญ้าที่ฝังตัวอยู่ในดินตามธรรมชาติจะมีเปอร์เซ็นต์การงอกเพียง 20 - 30 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น แต่ถ้าหากมีการเผาตอซัง ฟางข้าวและหญ้า เมื่ออุณหภูมิและความชื้นพอเหมาะ จะทำให้เศษที่เถ้าที่เหลือจากการเผาเป็นตัวกระตุ้นเปอร์เซ็นต์การงอกของเมล็ดหญ้าที่ฝังตัวอยู่ในดินตามธรรมชาติได้เร็วขึ้น 80 - 90 เปอร์เซ็นต์ อีกทั้งยังเป็นการทำลายหน้าดิน ดินแข็งกระด้าง เสื่อมคุณภาพได้เร็วขึ้น จนทำให้เกษตรกรต้องใช้ปุ๋ยเพิ่มขึ้น (บุญมี สุระโคตร, 2556)

จากปัญหาการเผาตอซังและฟางข้าวดังกล่าวนอกจากเกิดปัญหาแก๊สพิษอันตรายแล้ว ยังเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นในชุมชนบ้านมะเกลือ คือ การที่เจ้าของนาจุดไฟไว้แล้วไม่ควบคุม จึงเป็นเหตุให้ไฟไหม้ลามไปยังสถานที่ใกล้เคียงไม่ว่าจะเป็นแปลงนา หรืออาคารบ้านเรือน ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทั้งบุคคลและทรัพย์สินได้

การรณรงค์ (Campaign) เป็นการสื่อสารชนิดหนึ่งที่มีจุดหมายเพื่อต้องการให้เกิดการรับรู้ การเปลี่ยนแปลงความคิด การปฏิบัติ และทัศนคติ นายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กล่าวว่า ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน พื้นที่ภาคเหนือมักประสบปัญหาหมอกควัน สาเหตุหลักเกิดจากการเผาในพื้นที่เกษตร การเผาวัชพืชริมทาง ไฟป่า และการเผาในชุมชน ก่อให้เกิดหมอกควัน ฝุ่นละออง เก้า เขม่าควัน ประกอบกับลักษณะภูมิประเทศเป็นแอ่งกระทะและสภาพอากาศที่แห้งและนิ่ง ทำให้ฝุ่นละอองแขวนลอยอยู่ในบรรยากาศส่งผล กระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขอนามัยของประชาชน บดบังทัศนวิสัย และส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวและในช่วงเวลาเดียวกันยังพบการเพิ่มขึ้นของจุดความร้อนในภูมิภาคแม่โขงซึ่งเป็นสาเหตุหลักของมลพิษหมอกควันข้ามแดน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับ 9 จังหวัดในพื้นที่ภาคเหนือจัดกิจกรรม "โครงการวันรณรงค์ ไม่เผาป่า ลดหมอกควัน" เพื่อเตรียมพร้อมรับสถานการณ์การเกิดไฟป่าและหมอกควันในปี 2557 รวมทั้งเพื่อสร้างจิตสำนึกและกระตุ้นให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนเกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับ 9 จังหวัดในพื้นที่ภาคเหนือจัดกิจกรรม "โครงการวันรณรงค์ ไม่เผาป่า ลดหมอกควัน" เพื่อเตรียมพร้อมรับสถานการณ์การเกิดไฟป่าและหมอกควันในปี 2557 รวมทั้งเพื่อสร้างจิตสำนึกและกระตุ้นให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนเกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวร่วมกัน จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ โดยสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศของกรมควบคุมมลพิษพบว่าในพื้นที่ภาคเหนือปี 2556 ปริมาณฝุ่นละอองมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในช่วงเดือนมกราคมถึงเมษายน โดยมีค่าอยู่ในระดับเกินเกณฑ์มาตรฐานค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ที่กำหนดไม่เกิน 120 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์ จำนวน 46 วัน ซึ่งเป็นระดับที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย

โดยในช่วงวันที่ 21 เมษายน 2557 พบจำนวนผู้ป่วยด้วยโรคในกลุ่มโรคระบบทางเดินหายใจ โรคตาอักเสบ และผิวหนังอักเสบ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน พะเยา แพร่ น่าน ลำปาง และลำพูน จำนวน 3 แสนคน จากประชากรประมาณ 2.9 ล้านคน นอกจากนั้นยังมีผลกระทบต่อ การขนส่งทางอากาศ มีการยกเลิกเที่ยวบิน จำนวน 158 เที่ยวบินในจังหวัด ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยตระหนักถึงสุขภาพของคนในชุมชน ที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดโรคเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ

โดยคำนึงถึงสุขภาพของคนทุกเพศ ทุกวัย จึงได้จัดทำสื่อวีดิทัศน์เพื่อรณรงค์ งดการเผาตอซัง ฟางข้าวขึ้นมาเพื่อให้คนในชุมชนได้เข้าใจถึงผลเสีย และผลกระทบจากการเผา

วีดิทัศน์ (Video tape) เป็นสื่อที่เหมาะสมสำหรับใช้เพื่อการเรียนการสอน เพราะวีดิทัศน์ เป็นสื่อที่สามารถทำให้ผู้เรียนได้เห็นภาพ ซึ่งอาจเป็นภาพนิ่ง หรือภาพเคลื่อนไหวและทำให้ผู้เรียน ได้ยินเสียงที่สอดคล้องกับภาพนั้น ๆ ด้วยวีดิทัศน์สามารถใช้ในการสาธิตอย่างได้ผล เป็นสิ่งที่ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเห็นสิ่งที่ควรเห็นและยังจัดความผิดพลาดในการสาธิตกระบวนการทดลอง ต่างๆได้ เพราะผู้สาธิตสามารถจัดเตรียม และจัดทำวีดิทัศน์อย่างถูกต้อง ก่อนที่จะนำไปใช้จริง (เบรื่อง กุมุท, 2515) นอกจากนั้นการใช้วีดิทัศน์สามารถเลือกคุณภาพซ้ำ หรือหยุดดูเฉพาะภาพได้ การบันทึกภาพวีดิทัศน์สามารถกระทำได้ในห้องถ่ายภาพ (Studio) และห้องปฏิบัติการซึ่งเรา สามารถตัดต่อส่วนที่ต้องการ หรือเพิ่มเติมส่วนใหม่ลงไปได้ (กิดานันท์ มลิทอง, 2536)

ปัญหาการเผาตอซัง ฟางข้าวที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนั้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการ สร้างสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ ทั้งนี้ เพื่อให้ชาวนาในชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำสื่อวีดิทัศน์ไปใช้เผยแพร่เพื่อแนะนำ วิธีการให้ชาวนาหรือผู้ที่เริ่มต้นใหม่ในการทำงานหันไปใช้วิธีการไถกลบตอซังและฟางข้าว หรือการ ผลิตน้ำหมักชีวภาพเพื่อใช้เอง โดยใช้สารเร่งซุปเปอร์ พด.2 ในการเร่งการย่อยสลายตอซังและฟาง ข้าวเป็นปุ๋ยหมักรองพื้นในนา เพื่อเป็นการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต อีกทั้งยังช่วยทำให้ชาวนามีความรู้ ความเข้าใจว่าการเผาฟางนั้นมีผลเสียอย่างไร เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายและยังเป็นสาเหตุหนึ่ง ที่ทำให้โลกร้อนรวมถึงการทำลายระบบนิเวศทางธรรมชาติ

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าวชุมชน บ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อสำรวจความพึงพอใจของชาวนาที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าวชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ได้สื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์
2. เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับชาวนา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่สนใจ เพื่อใช้ในการศึกษา

ขอบเขตของงานวิจัย

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้กำหนดขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา

1.1 คู่มืองดเผาตอซัง สร้างดินยั่งยืน พื้นสิ่งแวดล้อม จัดทำโดย กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พุทธศักราช 2548

1.2 แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการควบคุมการเผาในที่โล่ง กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มิถุนายน 2548

2. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ กลุ่มชาวนาในพื้นที่ หมู่บ้านสระงาม ตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 30 คน

3. ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 สื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

3.2 แบบประเมินคุณภาพ (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

3.3 แบบสำรวจความพึงพอใจในการใช้สื่อวีดิทัศน์ (สำหรับกลุ่มตัวอย่าง)

4. ด้านตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของชาวนาที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สื่อวีดิทัศน์ หมายถึง สื่อที่นำเสนอในลักษณะภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว เป็นสื่อการเรียนรู้อีกประเภทหนึ่งที่สามารถทำให้ชาวนาสามารถเข้าใจเกี่ยวกับผลเสียของการเผาตอซังและฟางข้าวได้ง่ายขึ้น

2. ชาวนา หมายถึง ชาวนาในพื้นที่ หมู่บ้านสระงาม ตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

3. เพื่อรณรงค์ หมายถึง การใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อรณรงค์ให้ชาวนาในหมู่บ้านสระงาม ตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เข้าใจถึงผลเสียที่เกิดจากการเผาตอซังและ

ฟางข้าว ว่าส่งผลเสียต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร โดยมีผู้ใหญ่บ้านและตำรวจในเขตพื้นที่รับผิดชอบบอกเล่าถึงผลเสียและบทลงโทษทางกฎหมาย

4. ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจในการชมสื่อวีดิทัศน์ของชาวนาซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการสร้างสื่อวีดิทัศน์เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัด นครสวรรค์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวีดิทัศน์
2. เอกสารคู่มือ งดเผาตอซัง สร้างดินยั่งยืน พื้นที่สิ่งแวดล้อม
3. แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการควบคุมการเผาในที่โล่ง
4. การผลิตสื่อวีดิทัศน์หรือสื่อวิดีโอเพื่อการประชาสัมพันธ์
5. ความหมายของการรณรงค์
6. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
7. หลักการออกแบบของ ADDIE model
8. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวีดิทัศน์

1. ความหมายของวีดิทัศน์

คำว่า “วีดิทัศน์” มีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Video Tape” ซึ่งมีความหมายว่า แถบบันทึกวีดิทัศน์ แถบบันทึกภาพ เทปบันทึกภาพ เทปวีดิทัศน์ ซึ่งแต่เดิมคำว่า Video เป็นภาษาลาติน แปลว่า “I see = ฉันเห็น” เมื่อมาเป็นภาษาไทยใช้คำว่า “ภาพ” ต่อมาในปี พ.ศ.2525 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช แนะนำให้ใช้ คำว่า “ภาพทัศน์” โดยอาศัยบัญญัติคำใกล้เคียงกับภาพยนตร์ คำนี้ปรากฏในเอกสารมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จนกระทั่ง ปี พ.ศ.2530 ราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติคำว่า “วีดิทัศน์” แทนคำว่า Video คำว่า วีดิ มาจากคำว่า วิติ ซึ่งแปลว่า ธรรมเนียม หรือชวนให้ ธรรมเนียม จึงทำให้ใช้คำว่าวีดิทัศน์ ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2540)

กิดานันท์ มลิทอง (2536) ได้กล่าวว่าวีดิทัศน์ (Video Tape) ซึ่งตามปกติเรามักเรียกทับศัพท์ว่า “วิดีโอเทป” เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่สำคัญที่สามารถใช้ในการบันทึกภาพ และเสียงไว้ได้พร้อมกันในแถบเทปในรูปของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า และยังสามารถลบแล้วบันทึกใหม่ได้

วชิระ อินทร์อุดม (2539) ให้ความหมายวีดิทัศน์ว่า เป็นวัสดุที่สามารถใช้บันทึกภาพและเสียงได้ โดยอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ด้วยวิธีการทางแสงเสียง และแม่เหล็กไฟฟ้า ซึ่งสามารถบันทึกและเปิดให้ชมได้ทันที โดยอาศัยเครื่องเล่นบันทึกวีดิทัศน์ ซึ่งสามารถบันทึกและลบสัญญาณภาพและเสียงได้

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ คือ วีดิทัศน์ หมายถึง แถบวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งเป็นแถบเคลือบแม่เหล็กสามารถเก็บบันทึกข้อมูลได้หลายมิติ เช่น ภาพ และเสียง ในรูปแบบของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า สามารถติดต่อเพิ่มเติม ลบข้อมูลภาพและเสียงออกได้ โดยมีอุปกรณ์ที่สามารถอ่านข้อมูลสัญญาณภาพและเสียง ที่เรียกว่า เครื่องเล่นวีดิทัศน์

2. ประโยชน์ของวีดิทัศน์

วีดิทัศน์ (Video tape) เป็นสื่อที่เหมาะสมสำหรับใช้ เพื่อการเรียนการสอน เพราะวีดิทัศน์เป็นสื่อที่สามารถทำให้ผู้เรียนได้เห็นภาพ ซึ่งอาจเป็นภาพนิ่ง หรือภาพเคลื่อนไหวและทำให้ผู้เรียนได้ยินเสียงที่สอดคล้องกับภาพนั้น ๆ ด้วยวีดิทัศน์สามารถใช้ในการสาธิตอย่างได้ผล เป็นสิ่งที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเห็นสิ่งที่ควรเห็นและยังจัดความผิดพลาดในการสาธิตกระบวนการทดลองต่าง ๆ ได้ เพราะผู้สาธิตสามารถจัดเตรียม และจัดทำวีดิทัศน์อย่างถูกต้อง ก่อนที่จะนำไปใช้จริง (เป็รื่อง กุมุท.2515) นอกจากนั้นการใช้วีดิทัศน์สามารถเลือกดูภาพซ้ำ หรือหยุดดูเฉพาะภาพได้ การบันทึกภาพวีดิทัศน์สามารถกระทำได้ในห้องถ่ายภาพ (Studio) และห้องปฏิบัติการซึ่งเราสามารถติดต่อ ส่วนที่ต้องการ หรือเพิ่มเติมส่วนใหม่ลงไปได้ (กิตานันท์,2536) ซึ่งก็สอดคล้องกับ ณรงค์ สมพงษ์ (2535) ที่กล่าวว่าวีดิทัศน์เป็นสื่อที่สามารถตรวจเช็คภาพได้ทันที และในขณะที่ถ่ายภาพถ้าไม่พอใจสามารถลบทิ้ง และบันทึกให้ได้มาสำหรับเสียงก็สามารถบันทึกลงในแหล่งบันทึกไปพร้อม ๆ กับการบันทึกภาพได้ทันที ในขั้นตอนของการติดต่อก็ทำได้โดยง่าย และไม่จำเป็นต้องแยกการบันทึกเสียงต่างหากเหมือนกับภาพยนตร์ วชิระ อินทร์อุดม(2539) ได้สรุปถึงคุณค่า และประโยชน์ของวีดิทัศน์ว่า

1. ผู้ชมได้เห็นภาพ และได้ยินเสียงไปพร้อม ๆ กันซึ่งเป็นการรับรู้ โดยประสาทสัมผัสทั้ง 2 ทางซึ่งย่อมดีกว่าการรับรู้ โดยผ่านประสาทสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว
2. ผู้ชมสามารถเข้าในกระบวนการที่ซับซ้อนได้โดยอาศัยศักยภาพของเครื่องมือ
3. การผลิตวีดิทัศน์ที่สามารถย่อขยายภาพทำให้ภาพเคลื่อนที่ช้า เร็ว หรือหยุดนิ่งได้ แสดงกระบวนการที่มีความต่อเนื่องมีลำดับขั้นตอนได้ในเวลาที่ต้องการโดยอาศัยเทคนิคการถ่ายทำ และเทคนิคการติดต่อ
4. บันทึกเหตุการณ์ในอดีต และหรือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่างสถานที่ ต่างเวลา แล้วนำมาเปิดชมได้ทันที

5. เป็นสื่อที่ใช้ได้ทั้งเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และใช้ กับมวลชนทุกเพศ ทุกวัย และทุกระดับชั้น

6. วิดีทัศน์ที่ได้รับการวางแผนการผลิตที่ดี และผลิตอย่างมีคุณภาพสามารถใช้แทน ครูได้ ซึ่งจะเป็นการลดปัญหาการขาดแคลนครูได้เป็นอย่างดี

7. ใช้ได้กับทุกขั้นตอนของการสอน ไม่ว่าจะเป็นการนำเข้าสู่บทเรียนขั้นระหว่าง การสอน หรือขั้นสรุป

8. ใช้เพื่อการสอนซ่อมเสริมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9. ใช้เพื่อบันทึกภาพที่เกิดจากอุปกรณ์การฉายได้ หลายชนิดเช่นภาพสไลด์ ภาพยนตร์ โดยไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องฉายหลายประเภทในห้องเรียน

10. ใช้เป็นแหล่งสำหรับผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยการทำห้องสมุด วิดีทัศน์ใช้ในการฝึกอบรมผู้ สอนด้วยการบันทึกการสาธิตวิธีการสอน การบันทึกการฉาย หรือ การจัดการศึกษาใหม่ ๆ

11. ช่วยปรับปรุงเทคนิควิธีการสอนของครู โดยการใช้เทคนิคการสอนแบบจุลภาค (Micro teaching) การเรียนรู้แบบเปิด (Open Learning) และการศึกษาทางไกล (Distance Education)

สุรชัย สิกบัณฑิต (2538) ได้สรุปคุณค่าของวีดิทัศน์ดังนี้

1. ช่วยยกระดับการศึกษาแก่มวลชน
2. ช่วยแพร่กระจายความรู้ไปยังมวลชน
3. ทำให้มวลชนมีความรู้ทันสมัยทันต่อวิทยาการ
4. ช่วยให้ครูสามารถติดต่อกับผู้เรียน และครูด้วยกันเองได้อย่างรวดเร็ว
5. ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

ประทีน คล้ายนาค (2545) ได้ให้ข้อดีและประโยชน์ของระบบวีดิทัศน์ ดังนี้

1. สามารถฉายกลับดูภาพที่บันทึกไว้ได้ทันที
2. เทปวีดิทัศน์มีราคาถูกใช้บันทึกได้หลายครั้ง ขณะเดียวกันก็สามารถทำการตัดต่อ

ภาพด้วย กระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ได้ภาพและเสียงที่สมบูรณ์ หรือหากจะทำสำเนา เพื่อการเผยแพร่จำนวนมากได้

3. ชุดอุปกรณ์แบบกระเป๋าคือสามารถนำไปถ่ายทำยังสถานที่ต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว

4. วิดีทัศน์มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในวงการศึกษาการแพทย์ การอุตสาหกรรม และอื่น ๆ ที่มีงบประมาณจำกัด

3. การผลิตและการออกแบบวีดิทัศน์

พินิต วัฒนโธ (2520) ได้กล่าวว่า ขบวนการผลิตบทดิทัศน์วิดีโอตามหลักสูตรนั้นต้องร่วมมือกันอย่างไรใกล้ชิดระหว่างฝ่ายผลิต กับฝ่ายหลักสูตรหรือวิชาการในขั้นตอน คือการวางแผนที่ทางฝ่ายหลักสูตรจะต้องวิเคราะห์และกำหนดคือ 1) กำหนดจุดมุ่งหมายที่แน่นอนของบทเรียนให้ชัดเจนว่า เมื่อนักเรียนเรียนจบแล้วจะได้อะไรหรือทำอะไรตามเป้าหมายได้ 2) กำหนดเนื้อหาวิชาของบทเรียนว่าครอบคลุมสิ่งใดและสนองจุดมุ่งหมายของบทเรียนเพียงใด จะเรียบเรียงเนื้อหาวิชาในลักษณะอย่างไรจึงจะพร้อมที่จะถ่ายทอดออกมาเป็นภาพและ เสียงหรือรายการบนจอโทรทัศน์ได้ 3) วิเคราะห์นักเรียนในกลุ่มและวัยที่จะเป็นผู้รับบทเรียนทางโทรทัศน์ เช่น ความสามารถ ความรู้ พิเศษ ความสนใจ พื้นฐานทางวัฒนธรรม และอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการทำบทเรียนให้เหมาะสม

4. รูปแบบของรายการโทรทัศน์และสื่อวีดิทัศน์

ชัยยงค์ พรหมวงศ์, และนิคม ทาแดง (2528, น. 731-736) ได้จัดรูปแบบรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาไว้ 12 รูปแบบซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. รูปแบบพูดคนเดียว (Monologue) เป็นรายการที่ผู้ปรากฏตัวพูดคุยกับผู้ชม เพียงหนึ่งคน ส่วนมากจะมีภาพประกอบเพื่อมิให้เห็นหน้าผู้พูดอยู่ตลอดเวลา
2. รูปแบบสนทนา (Dialogue) เป็นรายการที่มีคนมาพูดคุยกันสองคน ทั้งสองคนมีผู้ถามและผู้สนทนาแสดงความคิดเห็นที่นำเสนอทั้งคู่ มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสนทนาจะมีคน 2 - 3 คนก็ได้
3. รูปแบบอภิปราย (Discussion) เป็นรายการที่ผู้ดำเนินรายการอภิปรายหนึ่งคน บอกระเด็นคำถามให้ผู้ร่วมอภิปรายตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป แต่ไม่ควรเกิน 4 คน ผู้อภิปรายแต่ละคนจะแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อประเด็นต่าง ๆ
4. รูปแบบสัมภาษณ์ (Interview) เป็นรายการที่มีผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ คือ วิทยากรและพิธีกรมาสนทนากัน
5. รูปแบบเกมหรือตอบปัญหา (Quiz Programmed) เป็นรายการที่จัดให้มีการแข่งขันระหว่างคนหรือกลุ่มของผู้ที่มาร่วมรายการด้วยการเล่นเกมหรือตอบปัญหา
6. รูปแบบสารคดี (Documentary Programmed) เป็นรายการที่เสนอเนื้อหาด้วยภาพและเสียงบรรยายตลอดรายการโดยไม่มีพิธีการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท
 - 6.1 สารคดีเต็มรูป เป็นการดำเนินเรื่องด้วยภาพและเนื้อหาตลอดรายการ

6.2 กึ่งสารคดีกึ่งพูดคนเดียว (Semi Documentary) เป็นรายการที่มีผู้ดำเนินรายการทำหน้าที่เดินเรื่องพูดคุยกับผู้ชมและให้เสียงบรรยายตลอดรายการ นอกนั้นเป็นภาพแสดงเรื่องราวต่าง ๆ

7. รูปแบบละคร (Dramatically style) เป็นรายการที่เสนอเรื่องราวด้วยการจำลองสถานการณ์ เป็นละครที่มีการกำหนดผู้แสดง จัดสร้างแสง การแต่งตัว และแต่งหน้าให้สมจริงสมจัง และใช้เทคนิคการละครเพื่อเสนอเรื่องราวให้เหมือนจริงมากที่สุด

8. รูปแบบสารละคร (Docu – Drama) เป็นรายการที่ผสมผสานรูปแบบสารคดีเข้ากับรูปแบบละครหรือการนำละครมาประกอบรายการที่เสนอเนื้อหาบางส่วน มิใช่เสนอเป็นละครทั้งรายการ เพื่อให้การศึกษาความรู้และแนวคิด

9. รูปแบบสาธิต (Demonstration) เป็นรายการที่เสนอวิธีการทำอะไรสักอย่างเพื่อให้ผู้ชมได้แนวทางไปใช้ทำจริง

10. รูปแบบเพลงและดนตรี (Song and Music) รูปแบบเพลงและดนตรี มี 3 ลักษณะ

10.1 มีดนตรี นักร้องมาแสดงสด

10.2 ให้นักร้องมาร้องควบคู่ไปกับเสียงดนตรีที่บันทึกมาแล้ว

10.3 ให้นักร้องและนักดนตรีมาแสดง แต่ใช้เสียงที่บันทึกมาแล้ว

11. รูปแบบการถ่ายทอดสด (Live Programmed) เป็นรายการที่ถ่ายทอดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในขณะนั้น

12. รูปแบบนิตยสาร (Magazine Programmed) เป็นรายการที่เสนอรายการหลายประเด็น และหลายรูปแบบในรายการเดียวกัน

13. การหาคุณภาพและประเมินสื่อวีดิทัศน์ ในการผลิตสื่อการสอนทุกชนิดเพื่อให้สื่อมีคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้เรียนและผู้ใช้สื่อการสอน ผู้สร้างจำเป็นที่จะต้องหาประสิทธิภาพของสื่อเพราะการหาประสิทธิภาพของสื่อ เพื่อเป็นการบอกให้ผู้สร้างได้ทราบถึงข้อดีและข้อเสียของสื่อตนเองจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขให้ ตรงกับความต้องการผู้เรียนและผู้ใช้สื่อให้มากที่สุด วสันต์ อดิศักดิ์ (2533) ได้กล่าวว่า การประเมินประสิทธิภาพของบทดิจิตวีดิโอ นั้นสามารถทำได้ 2 รูปแบบดังนี้ 1) การประเมินด้วยผู้เชี่ยวชาญ โดยจัดตั้งคณะผู้เชี่ยวชาญขึ้นเป็นผู้ประเมินดิจิตวีดิโอชุด ที่ผลิตขึ้น ผู้เชี่ยวชาญชุดนี้ควรประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาวิชาการ นักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา นักวัดผลและประเมินผลผู้เชี่ยวชาญด้านโทรทัศน์บุคคลเหล่านี้จะร่วมกัน วิเคราะห์ในการปรับปรุงดิจิตวีดิโอให้ดียิ่งขึ้น 2) การประเมินโดยการทดลอง เป็นการนำเอาดิจิตวีดิโอที่ผลิตขึ้นไปทดลองให้กับกลุ่มเป้าหมายจริง หรือตัวแทนของกลุ่มเป้าหมายและ

วัดผลดูว่า กลุ่มทดลองบรรลุหรือผ่าน วัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้หรือไม่การประเมินผลแบบนี้ต้องอาศัยแบบทดสอบร่วมด้วย ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การผลิตดิจิทัลวิดีโอการสอนได้มีการนำเทคนิคของการผลิตรายการมา ใช้ร่วมกับระบบการเรียนการสอน มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการศึกษาแตกต่างกันไป จึงควรนำรูปแบบและวิธีการใช้ประเมินให้เหมาะสมกับ สถานการณ์ที่จะนำไปใช้เพื่อให้เกิดคุณค่าและ ประสิทธิภาพสูงสุดทางการศึกษา

5. ข้อจำกัดของวิทัศน์ด้านการศึกษาและการเรียนการสอน

5.1 การใช้วิทัศน์เพื่อเป็นสื่อในการให้ความรู้เพื่อการศึกษา และเพื่อใช้ในการเรียนการสอนโดยตรงนั้น นับว่าให้ความสะดวกทั้งผู้สอนและผู้เรียน แต่วิทัศน์ก็เหมือนสื่อทั่วไปที่มีข้อจำกัดอยู่บ้าง ดังนี้ ทิพวรรณ แก้วกุล (2546) เป็นการสื่อสารทางเดียว ผู้เรียนและผู้สอนไม่สามารถพูดจาโต้ตอบกันได้ และขณะเดียวกันก็ไม่มีโอกาสได้เห็นพฤติกรรมหรือปฏิกิริยาที่มีต่อการสื่อสารได้

5.2 โทรทัศน์มิใช่เป็นอุปกรณ์ที่ใช้แทนครูสอนได้อย่างสิ้นเชิง ผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษาบทเรียนเพิ่มเติมจากสื่ออื่น ๆ ประกอบด้วย หรือครูผู้สอนต้องเป็นผู้ช่วยเหลือแนะแนวทางหรืออธิบายเพิ่มเติมประกอบการชมรายการหรือบทเรียนทางโทรทัศน์นั้นด้วย

5.3 อาจเกิดอุปสรรคด้านการสื่อสาร เช่น กระแสไฟฟ้าขัดข้อง หรือสิ่งแวดล้อมของผู้เรียนไม่เอื้ออำนวยทำให้ขาดสมาธิในการเรียน

5.4 การผลิตรายการอาจไม่ดีพอทำให้การเรียนการสอนไม่น่าสนใจ

5.5 จำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายสูงเพื่อใช้ในการจัดซื้ออุปกรณ์ และเพื่อเทคนิควิธีการในการผลิตรายการที่มีคุณภาพ

5.6 นอกจากการเรียนทางโทรทัศน์วงจรปิดแล้ว ผู้เรียนจะต้องศึกษาบทเรียนเพิ่มเติมจากสื่ออื่น ๆ

5.7 มีขีดจำกัดในการใช้ โดยเฉพาะบทเรียนออกอากาศถ้าไม่ใช้ในขณะถ่ายทอดรายการก็จะหมดโอกาสสำหรับบทเรียนนั้น

5.8 เครื่องรับโทรทัศน์ ถ้ามีจำนวนไม่เพียงพอจะเป็นอุปสรรคที่จะทำให้เห็นภาพในส่วนรายละเอียดไม่ชัดเจน ทำให้ผู้เรียนไม่ได้รับความรู้ความเข้าใจได้สมบูรณ์

เอกสารคู่มือ งดเผาตอซัง สร้างดินยั่งยืน พื้นที่แควลุ่ม

1. บทนำ

รัฐบาลได้ประกาศขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์เป็นวาระแห่งชาติ ในการดำเนินงานได้ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตของเกษตรกรที่แต่เดิมต้องพึ่งพาการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีเป็นจำนวนมาก อันเป็นภาระของเกษตรกรในเรื่องต้นทุนการผลิตและความเสี่ยงต่อพิษภัยของสารเคมี ให้ปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์และสารชีวภาพ ทดแทนปุ๋ยเคมีและสารเคมีมากขึ้น กิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญ และรัฐได้ให้การส่งเสริมการเป็นกรสนับสนุนการดำเนินการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์เป็นวาระแห่งชาติได้แก่ “รณรงค์ งดเผาตอซัง สร้างดินยั่งยืน พื้นที่แควลุ่ม” โดยส่งเสริมให้เกษตรกรลดการเผาและหันมาไถกลบตอซังร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ เพื่อช่วยให้มีการย่อยสลายได้ง่ายขึ้นกลายเป็นปุ๋ยอินทรีย์ในดิน ด้วยตระหนักว่าประเทศไทยมีพื้นที่ทำการเกษตร 131 ล้านไร่ ดังนั้นจึงมีเศษเหลือของวัสดุจากตอซังข้าว ข้าวโพด และอื่น ๆ กว่า 35 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นเศษวัสดุการเกษตรเหลือทิ้งในไร่ชาเฉลี่ยรายละเกือบ 300 กิโลกรัม เศษเหลือของวัสดุทางการเกษตรเหล่านี้มีส่วนประกอบของธาตุอาหารพืชทั้งธาตุอาหารหลักและธาตุอาหารรองมากกว่า 500 ล้านกิโลกรัม แต่เกษตรกรยังขาดการจัดการที่เหมาะสม มีการเผาทิ้งหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อที่จะช่วยให้การไถพรวนทำได้ง่ายขึ้น การกระทำดังกล่าวทำให้ดินสูญเสียอินทรีย์วัตถุ ซึ่งถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อการเกษตรอย่างยั่งยืน ทำให้ดินเสื่อมโทรมลง ต้องพึ่งพาการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีมากขึ้นทุกวัน ๆ มีผู้ประเมินว่าเฉพาะการเผาทิ้งเศษเหลือจากตอซังและฟางข้าวเพียงอย่างเดียวทำให้ดินต้องสูญเสียธาตุอาหารหลักที่เป็นไนโตรเจนถึง 90 ล้านกิโลกรัม ฟอสฟอรัส 20 ล้านกิโลกรัม และโพแทสเซียม 260 ล้านกิโลกรัม ยังไม่นับการสูญเสียธาตุอาหารรอง เช่น แคลเซียม แมกนีเซียม และซัลเฟอร์ อีกกว่า 150 ล้านกิโลกรัมต่อปี คิดเป็นมูลค่ากว่าห้าพันล้านบาท ซึ่งเกษตรกรต้องจ่ายเงินซื้อปุ๋ยเคมีเพื่อใส่ในไร่ชาทดแทนการสูญเสียที่หายไปจากการเผาตอซัง เพื่อที่จะให้ได้ผลผลิตคงเดิม อย่างไรก็ตามกรมพัฒนาที่ดินที่เป็นหน่วยงานหลักของประเทศในการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติเกษตรอินทรีย์ และได้รณรงค์ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนทัศนคติไม่เผาตอซัง

โดยให้นำวัสดุตอซังที่เหลือใช้จากไร่ชามาเป็นวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน ผสมผสานการใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพ 12 มหัศจรรย์ กรมพัฒนาที่ดิน ช่วยเพิ่มคุณภาพดิน เพิ่มผลผลิตลดต้นทุนการผลิต รักษาสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติเกษตรอินทรีย์ สอดคล้องตามนโยบายรัฐบาล (กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2548)

2. ผลเสียจากการเผาตอซัง

การเผาตอซังข้าวมีผลกระทบต่ออย่างมากต่อการทำลายโครงสร้างของดิน จุลินทรีย์และสิ่งมีชีวิตที่เป็นประโยชน์ในดิน เนื่องจากความร้อนจากการเผาตอซังก่อให้เกิดผลเสียหลายต่อทรัพยากรดิน ดังนี้

1. ทำให้โครงสร้างของดินเปลี่ยนแปลงไป เนื้อดินจับตัวกันแน่นและแข็ง ทำให้รากพืชแคะแสร้ง ไม่สมบูรณ์ อ่อนแอ และความสามารถในการหาอาหารของรากพืชลดลง รวมถึงมีผลทำให้เชื้อโรคพืชสามารถเข้าทำลายได้ง่าย

2. สูญเสียอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารในดิน เมื่ออินทรีย์วัตถุในดินถูกเผาจะกลายเป็นก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สูญเสียไปในบรรยากาศ ส่วนธาตุอาหารจะแปรสภาพให้อยู่ในรูปที่สามารถสูญเสียไปจากดินได้ง่ายทำให้ปริมาณและกิจกรรมของจุลินทรีย์ดินลดลงเช่นจุลินทรีย์ตรึงไนโตรเจน ซึ่งทำหน้าที่ในการเปลี่ยนก๊าซไนโตรเจนจากบรรยากาศให้อยู่ในรูปของสารประกอบไนโตรเจนที่พืชใช้ประโยชน์ได้

3. ทำลายจุลินทรีย์และแมลงที่เป็นประโยชน์ในดิน ทำให้ปริมาณและกิจกรรมของจุลินทรีย์ดินลดลง เช่น จุลินทรีย์ตรึงไนโตรเจนซึ่งทำหน้าที่ในการเปลี่ยนก๊าซไนโตรเจนจากบรรยากาศ ให้อยู่ในรูปของสารประกอบไนโตรเจนที่พืชใช้ประโยชน์ได้ จุลินทรีย์ที่ละลายสารประกอบฟอสฟอรัสให้อยู่ในรูปแบบของฟอสเฟตที่ละลายน้ำได้และการย่อยสลายอินทรีย์สารเป็นการเพิ่มธาตุอาหารให้แก่ดินนอกจากนี้ตัวอ่อนของแมลงศัตรูพืช เช่น ตัวห้ำ ตัวเบียน ที่อาศัยอยู่ในดินหรือตอซังพืช รวมทั้งจุลินทรีย์ที่สามารถควบคุมโรคพืชถูกเผาทำลายไป ซึ่งหากระบบนิเวศของดินไม่สมดุล จะทำให้การแพร่ระบาดของโรคเกิดขึ้นได้ง่าย

4. สูญเสียน้ำในดิน การเผาตอซังพืชทำให้ผิวดินมีอุณหภูมิสูงถึง 90 องศาเซลเซียส น้ำในดินจะระเหยสู่บรรยากาศอย่างรวดเร็ว ทำให้ความชื้นของดินลดลงหรือดินแห้งแข็งมากขึ้น

5. ทำให้เกิดฝุ่นละออง ฝ้าเขม่า และก๊าซหลายชนิด ที่ก่อให้เกิดมลพิษและเป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยเฉพาะระบบทางเดินหายใจ และเป็นสาเหตุทำให้เกิดอุบัติเหตุบนถนนหลวง เนื่องจากเกิดควันไฟบดบังทัศนวิสัยบริเวณส่วนพื้นที่การคมนาคมอย่างมาก

3. การไถกลบ เพิ่มอินทรีย์วัตถุและจุลินทรีย์ในดิน

การไถกลบตอซัง หมายถึง การไถกลบตอซังข้าวหรือพืชไร่ที่มีอยู่ในไร่ในภายหลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วลงไปไถในดินระหว่างการเตรียมพื้นที่เพาะปลูกขณะที่ดินมีความชื้น และปล่อยทิ้งไว้ช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้เกิดกระบวนการย่อยสลายในดินซึ่งจะกลายเป็นแหล่งของอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารพืช แล้วจึงปลูกพืชหลักตามต้องการต่อไป

ในปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีทางชีวภาพโดยการนำปุ๋ยอินทรีย์น้ำที่ได้จากการหมักวัสดุเศษปลา หอยเชอรี่ ผักผลไม้ หรือเศษอาหารบ้านเรือน โดยกิจกรรมของจุลินทรีย์มาใช้ประโยชน์ในการหมักต่อซัง โดยปุ๋ยอินทรีย์น้ำมีประโยชน์เป็นสารเสริมการเจริญเติบโต ประกอบด้วยฮอร์โมนออกซินจิบเบอเรลลิน ไซโตไคนิน และกรดอินทรีย์ รวมถึงวิตามินบีหลายชนิด ช่วยในการกระตุ้นการเจริญและเพิ่มจำนวนของจุลินทรีย์ดิน ทำหน้าที่ย่อยสลายต่อซังได้ดีขึ้น ต่อซังอ่อนนุ่ม ย่อยสลายได้ง่าย และไถกลบสะดวกขึ้น

4. ประโยชน์จากการไถกลบต่อซัง

4.1 ปรับปรุงโครงสร้างของดินให้มีความเหมาะสม

4.1.1 ทำให้ดินโปร่ง ร่วนซุย ง่ายต่อการเตรียมดิน การปักดำกล้า และทำให้ระบบพืชสามารถแพร่กระจายในดินได้มากขึ้น

4.1.2 การระบายอากาศของดินเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีปริมาณออกซิเจนเพียงพอต่อการหายใจของระบบรากพืชในดิน

4.1.3 เพิ่มการซึมผ่านของน้ำได้อย่างเหมาะสม และการอุ้มน้ำของดินให้ดีขึ้น

4.2 เป็นแหล่งสะสมธาตุอาหารพืชในดิน

4.2.1 เป็นการเพิ่มธาตุอาหารให้แก่ดินโดยตรง อาจจะมีปริมาณธาตุอาหารน้อย แต่จะมีธาตุอาหารครบถ้วนตามที่พืชต้องการ ทั้งธาตุอาหารหลัก (ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม) ธาตุอาหารรอง (แคลเซียม แมกนีเซียม และกำมะถัน) และจุลธาตุ (เหล็ก แมงกานีส ทองแดง สังกะสี โบรอน โมลิบดินัม และคลอรีน) และจะค่อย ๆ ปลดปล่อยให้เป็นประโยชน์ต่อพืชในระยะยาว

4.2.2 ช่วยดูดซับธาตุอาหารในดินไม่ให้สูญเสียไปจากดิน ซึ่งพืชสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

4.2.3 ช่วยรักษาความสมดุลการเปลี่ยนแปลงความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ทำให้ค่า pH ของดินเป็นกลาง มีความเหมาะสมต่อการเพิ่มประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน

4.2.4 ช่วยลดความเป็นพิษของเหล็กและแมงกานีสในดิน เนื่องจากธาตุดังกล่าวนี้จะละลายออกมามากในสภาพดินกรด หรือดินเปรี้ยว ซึ่งทำให้ธาตุอาหารพืชถูกตรึงไว้ในดิน

4.2.5 ช่วยลดความเป็นพิษจากดินเค็ม โดยต่อซังช่วยให้การอุ้มน้ำในดินทำให้ดินมีความชุ่มชื้น ส่งผลให้เกลือใต้ดินไม่สามารถระเหยขึ้นมาได้

4.3 เพิ่มจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ในดิน

4.3.1 อินทรีย์วัตถุ เป็นแหล่งอาหารและแหล่งพลังงานของจุลินทรีย์ ดินมีผลทำให้ปริมาณและกิจกรรมของจุลินทรีย์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง

ธาตุอาหารในดินให้อยู่ในรูปที่เป็นประโยชน์ต่อพืช นอกจากนี้อินทรีย์วัตถุมีลักษณะคล้ายฟองน้ำ ประกอบด้วยโพรงหรือช่องขนาดเล็กอยู่เป็นจำนวนมาก จึงเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของจุลินทรีย์ และ สัตว์เล็ก ๆ ในดินด้วย

4.3.2 การเพิ่มปริมาณ หรือจำนวนของจุลินทรีย์ดิน มีผลช่วยลดปริมาณเชื้อ สาเหตุโรคพืชบางชนิดในดินลดลง

แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการควบคุมการเผาในที่โล่ง

1. นิยาม

การเผาในที่โล่งหมายความว่า ไฟไหม้ การเผาไหม้ หรือไฟคลุกกลุ่มใด ๆ หรือการเผา วัสดุใด ๆ ที่เกิดขึ้นในที่เปิดโล่ง โดยที่ญี่ปุ่นความดันก๊าซและสารพิษอื่นจากการเผาไหม้สามารถ แพร่กระจายไปได้ในบรรยากาศ การควบคุมการเผาในที่โล่ง หมายความว่า การใช้แนวทางปฏิบัติ มาตรการ กฎระเบียบ หรือกฎหมาย เพื่อควบคุมไฟไหม้การเผาไหม้หรือไฟคลุกกลุ่มใด ๆ ในการเผา วัสดุใด ๆ ที่เกิดขึ้นในที่เปิดโล่ง โดยไม่ก่อให้เกิดไฟลุกลามและสามารถควบคุมหรือลดผลกระทบต่อ คุณภาพสิ่งแวดล้อม

2. สถานการณ์การเผาในที่โล่ง

การเผาในที่โล่งเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศหลักแหล่งหนึ่งที่ทำให้เกิดสาร มลพิษทางอากาศได้แก่ก๊าซต่าง ๆ ที่เกิดจากการเผาไหม้ อาทิ คาร์บอนมอนนอกไซด์ ไนโตรเจนได ออกไซด์ สารอินทรีย์ระเหย รวมทั้งฝุ่นละออง ควีน เถ้า เขม่า ซึ่งล้วนแต่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ออนามัยของมนุษย์ ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ เป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุโดยเฉพาะ อย่างยิ่งการเผาหญ้าหรือขยะริมเส้นทางจราจรจะเป็นสาเหตุของอุบัติเหตุบนท้องถนน ทำให้ สูญเสียชีวิตและทรัพย์สินมากมายเนื่องจากหมอกควันที่เกิดไม่สามารถควบคุมได้ นอกจากนี้การ เผากลางแจ้งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดไฟป่า เผาไหม้แหล่งทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่กว้าง ซึ่งการเผาในที่โล่งเกิดจาก 3 กิจกรรมหลักดังนี้

2.1 การเผาเศษพืชเศษวัสดุภาคการเกษตร

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมที่มีการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศพืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ข้าว ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง เป็นต้น ในการทำ การเกษตร ให้ได้ผลผลิตสูง สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการเตรียมดินที่จะทำการเพาะปลูก ซึ่งจะต้องมีการ ถากถางพื้นที่เพื่อกำจัดเศษพืชวิธีการที่ง่ายสะดวกและประหยัดสำหรับเกษตรกรที่นิยมใช้กันมาก คือการเผา การเผาเศษฟางข้าว แม้ว่าปัจจุบันการนำเครื่องจักรมาใช้ในระบบการผลิตข้าว ได้แก่ การเตรียมดินด้วยรถไถแทนแรงงานสัตว์การเก็บเกี่ยวด้วยเครื่องจากโดยเฉพาะชาวนาปรางที่มีการ

ปลูกข้าวติดต่อกันอย่างน้อยปีละ 2 - 3 ครั้ง ต้องใช้ความเร่งรีบในการเตรียมดินไม่สามารถรอเวลาในการหมักฟางในนาให้นิ่มด้วยสลายก่อนการไถกลบปัญหาที่เกิดจากรถไถนาจะไม่สามารถตัดบดฟางข้าวและไถกลบในนาได้ ทำให้เกษตรกรหันมาใช้วิธีการเผาฟางในนาให้หมดไปหรือเบาบางลงก่อนที่จะใช้รถไถนาไถกลบเตรียมดินปลูกข้าวฤดูต่อไปนอกจากนี้ในการเก็บเกี่ยวผลผลิตภาคการเกษตรบางชนิดเช่นอ้อย เกษตรกรต้องทำการเผาใบอ้อยให้มีปริมาณน้อยลงเพื่อให้ง่ายต่อการเก็บเกี่ยวอีกด้วยสำหรับการกำจัดเศษพืชประเภทอื่นเกษตรกรมักจะใช้การเผาเช่นเดียวกัน

จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศของกรมควบคุมมลพิษตั้งแต่ปี 2536 เป็นต้นมา มีการตรวจพบปริมาณฝุ่นสูงในช่วงฤดูแล้งโดยเฉพาะในบริเวณพื้นที่จังหวัดที่มีการทำเกษตรมาก เช่น ปทุมธานี ออยุธยา อ่างทอง ราชบุรี สระบุรี กาญจนบุรี นครสวรรค์ เชียงใหม่ ขอนแก่น เป็นต้น เนื่องจากสภาวะอากาศที่แห้งและนิ่งทำให้ฝุ่นสามารถแขวนลอยอยู่ในบรรยากาศได้นานไม่ตกลงสู่พื้นดินและในช่วงเวลาดังกล่าว เกษตรกรจะทำการเผาเศษวัสดุ เพื่อเตรียมพื้นที่สำหรับการทำการเกษตรในช่วงฤดูฝน จึงเป็นสาเหตุของการเกิดปริมาณฝุ่นสูงในช่วงฤดูแล้งจากการสำรวจชนิดและปริมาณวัสดุต่อชั่งในพื้นที่ทำการเกษตรของประเทศไทย เมื่อปี 2541 พบว่า มีปริมาณวัสดุต่อชั่งรวมทั้งสิ้น 29.1 ล้านตันต่อปี และเมื่อคำนวณปริมาณการเกิดฝุ่นละอองจากการเผาวัสดุต่อชั่งทั้งหมดจะเกิดฝุ่นละอองปริมาณทั้งสิ้น 58,200 – 407,400 ตัน (การเผาเศษพืช 1 ตัน จะทำให้เกิดฝุ่นละอองปริมาณ 2 - 14 กิโลกรัม)

3. ปัญหาและอุปสรรค

ที่ผ่านมาการดำเนินการเพื่อควบคุมการเผาในที่โล่งของประเทศไทยนั้น ไม่ว่าจะเป็นแผนงานและมาตรการต่าง ๆ ที่มีอยู่นั้นยังไม่เปลี่ยนรูปธรรมที่ชัดเจนและขาดการผลักดันให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง การดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปในลักษณะที่ตั้งหน่วยงานต่างดำเนินการไม่มีการผนวกแผนงานระหว่างหน่วยงานในทางปฏิบัติการประสานงานและการเชื่อมโยงการแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้ไม่มีความต่อเนื่องทำให้การควบคุมการเผาในที่โล่งยังไม่สามารถเห็นผลในภาพรวมได้อย่างชัดเจน

4. นโยบายที่เกี่ยวข้อง

4.1 มติการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสเฉพาะกิจของอาเซียนด้านหมอกควันครั้งที่ 12 และการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านหมอกควันครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 15 และ 16 เมษายน 2542 ณ ประเทศเนการา บรูไน ดารุสซาลาม ได้เห็นชอบ ให้ทุกประเทศในภูมิภาคอาเซียนมีการบังคับใช้นโยบายการห้ามเผา Zero Burning Policy

4.2 มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในคราวประชุมครั้งที่ 10/2554 เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2544 เรื่องข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดนเห็นชอบให้มีการดำเนินการเพื่อควบคุมการเผาในที่โล่งกล่าวคือในระยะแรกควรเป็นระยะ การพัฒนาและสร้างทางเลือกให้กับเกษตรกรโดยการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรนำเศษวัสดุเหลือใช้จากภาคการเกษตรนำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์แทนการนำไปเผาและเมื่อการดำเนินการดังกล่าวเริ่มมีผลในทางปฏิบัติมากขึ้น ประชาชนให้การยอมรับและจะดำเนินการในขั้นต่อไปอาจจะต้องออกกฎหมายเพื่อมาควบคุมเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมปัญหาในเรื่องนี้ให้มากยิ่งขึ้น

4.3 มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2545 เรื่องข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดนได้เห็นชอบและอนุมัติให้กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมร่วมลงนามในข้อตกลงเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดนและเห็นชอบในหลักการกับการให้สัตยาบันต่อข้อตกลงดังกล่าวแต่ในการให้สัตยาบันเพื่อให้ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกโดยสมบูรณ์ให้กระทำต่อเมื่อประเทศไทยมีความพร้อมในทางปฏิบัติ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการเตรียมแผนงานและมาตรการรองรับข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน
2. เพื่อให้มีการนำนโยบายควบคุมการเผาในที่โล่งไปใช้เป็นยุทธศาสตร์ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเพื่อการป้องกันลดและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศที่เกิดจากการเผาในที่โล่งและเป็นกรอบการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องเชื่อมโยงกัน

การผลิตสื่อวีดิทัศน์หรือสื่อวิดีโอเพื่อการประชาสัมพันธ์

การนำเสนอข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้ผู้คนได้รับรู้ เข้าใจในเนื้อหาเรื่องราวของบุคคล คณะทำงาน หน่วยงาน องค์กรหรือสถาบันใด ๆ ก็ตาม ต่างมุ่งหวังให้ผู้คนได้รับรู้เข้าใจตามเจตนารมณ์ที่วางไว้ การประชาสัมพันธ์เป็นการนำเสนอสิ่งต่าง ๆ ตั้งแต่รูปแบบของการนำเสนอระยะเวลาโอกาส นอกจากจะเสนอเรื่องราวเป็นข้อมูลข่าวสารแล้ว ยังคาดหวังถึงความเข้าใจอันดีของปวงประชาหรือมวลชนที่เป็นผู้รับข่าวสารนั้น ๆ ด้วย สื่อสำหรับการประชาสัมพันธ์ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากการบอกเล่าด้วยคำพูด หรือสื่อสารในลักษณะของเสียงตามสาย คลื่นเสียงจากวิทยุกระจายเสียง หรือในลักษณะของสิ่งพิมพ์ มาจนกระทั่งการใช้สื่อโทรทัศน์และภาพยนตร์ซึ่งเป็นการใช้กระบวนการทางสื่อสารมวลชนครบถ้วน ในแต่ละประเภทแต่ละชนิดของสื่อ ย่อมมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพการใช้งาน ความเหมาะสมของเนื้อหา

เรื่องราว และจุดมุ่งหมายของงานที่ผู้นำเสนอต้องการ สื่อที่ได้รวบรวมเอาคุณสมบัติเด่นของสื่อแต่ละอย่างมาไว้ด้วยกัน ทั้งการนำเสนอเนื้อหาเรื่องราว ความมีสีสัน ความกระชับของเนื้อหา มีภาพเคลื่อนไหว มีเสียงประกอบที่สร้างบรรยากาศให้ดูตื่นตาตื่นใจในรูปลักษณะของสื่อประสม (Multimedia) จัดทำได้สะดวก สามารถแต่งเติมสีสันให้เป็นภาพลักษณ์ที่ดีได้มากมาย สื่อที่นิยมใช้ในงานประชาสัมพันธ์มากกว่าสื่ออื่นใด ในปัจจุบันนี้ก็คือ สื่อวีดิทัศน์ หรือ สื่อวิดีโอ (Video) เป็นการนำเอาโทรทัศน์ (Television) มาจัดทำเป็นรายการสั้น ๆ ใช้เป็นสื่อเพื่อการนำเสนอ การอธิบาย การสอน หรือเพื่อจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่งตามความต้องการของผู้ผลิต

วีดิทัศน์เป็นผลผลิตที่เกิดจากกระบวนการทำงานอย่างมีระบบของคณะทำงาน ซึ่งจะเรียกเป็นผู้ผลิต หน่วยผลิต ฝ่ายผลิต หรือบริษัทผลิตรายการ (Production House) เพื่อให้ได้มาซึ่งงานวีดิทัศน์ กระบวนการดังกล่าวเรียกเป็นกระบวนการผลิตรายการซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การวางแผนการผลิต (Planning)

ในขั้นตอนนี้เป็นการระดมความคิด ความเข้าใจของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ตั้งแต่ผู้ผลิต รายการ ฝ่ายเทคนิค ฝ่ายเนื้อหา ผู้ออกแบบฉากเวที และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ประชุมปรึกษาถึงประเด็นการผลิตรายการว่าจะผลิตให้ใครดู หมายถึง กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ดู ผู้ชม และในการผลิตรายการนั้นจะแสดงถึงอะไรบ้าง จะให้ผู้ชมได้รู้ ได้เห็นเกี่ยวกับอะไร ประเด็นสุดท้ายในการวางแผนก็คือ ผลิตรายการออกมาแล้วคาดหวังผลอย่างไร หรือเพื่อจุดประสงค์อะไรบ้าง

2. การเขียนบท (Script)

บทโทรทัศน์ หรือ บทวีดิทัศน์ เป็นการนำเอาเนื้อหาเรื่องราวที่มีอยู่หรือจินตนาการขึ้นมา เพื่อการนำเสนอให้ผู้ดู ผู้ชม ได้รับรู้อย่างพอใจ ประทับใจ ผู้เขียนบทวีดิทัศน์ (Script Writer) จึงจำเป็นต้องมีความรอบรู้ในศาสตร์และศิลป์ด้านต่าง ๆ มีความเข้าใจในธรรมชาติการรับรู้ของมนุษย์ ความศรัทธา สิ่งละอันพันละน้อย ที่จะไปทำให้กระทบกระทั่ง หรือกระทำในสิ่งที่ผิดไปจากที่สังคมยอมรับ บทวีดิทัศน์ควรจะมีการใช้ภาษาที่สละสลวย ชวนอ่าน ชวนฟัง มีการเกริ่นนำ การดำเนินเรื่องและบทสรุปที่กระชับ สอดคล้องกัน รู้จักสอดแทรกมุขตลกเกร็ดความรู้ หรือเทคนิคแปลก ๆ มีลีลาที่น่าสนใจ เพื่อเป็นสีสันของเรื่องราว การเขียนบทวีดิทัศน์จะมีทั้งการร่างบทวีดิทัศน์ และการเขียนบทวีดิทัศน์ฉบับสมบูรณ์

3. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ (Preparation)

ในการเตรียมเพื่อการผลิตรายการนั้น คณะทำงานจะเตรียมทุกสิ่งทุกอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงาน เครื่องมือ อุปกรณ์ ในการถ่ายทำ เตรียมสถานที่ เตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้องซึ่งพร้อมที่จะทำงานได้ทันทีในกรณีที่ มีการเสริมแต่ง หรือแก้ไขปัญหาการถ่ายทำ เพราะ

ความไม่พร้อมของเรื่องราวเหตุการณ์และสถานที่ซึ่งต้องมีการเตรียมสิ่งต่าง ๆ เพื่อจำลองสถานการณ์ให้สมจริง เท่าที่จะทำได้ให้ดีที่สุด

4. การบันทึก (Recording)

กระบวนการถ่ายทำ จะดำเนินไปตามแผนที่ได้วางไว้ และถ่ายทำตามบท โดยมุ่งให้ได้ภาพตรงตามความต้องการมากที่สุด อาจจะทำหลาย ๆ ครั้ง ในฉากใดฉากหนึ่ง เพื่อมาคัดเลือกภาพที่ดีในตอนจะตัดต่ออีกครั้งหนึ่ง ในการบันทึกแบ่งเป็น บันทึกภาพและบันทึกเสียง ซึ่งการบันทึกภาพนั้นจะได้ทั้งภาพทั้งเสียงอยู่แล้ว เมื่อตัดต่อสามารถเลือกได้ว่า ช่วงไหนจะใช้แต่ภาพ หรือใช้ทั้งภาพและเสียง การบันทึกภาพ บันทึกหรือถ่ายทำตามสภาพความเป็นจริง และความจำเป็นก่อนหลัง ไม่จำเป็นต้องเรียงฉาก ตามบทวิดิทัศน์ (Script) ในการบันทึกเสียง จะบันทึกทั้งเสียงเหตุการณ์จริง เสียงสัมภาษณ์ เสียงสนทนา เสียงบรรยาย เสียงเพลงประกอบ และเสียงเหตุการณ์หรือเสียงที่นำมาใช้เป็นเอฟเฟค (Sound Effect) ให้เรื่องราวน่าสนใจซึ่งกระบวนการเกี่ยวกับเรื่องเสียง จะมีการผสมเสียงอีกครั้งหนึ่ง ในกระบวนการตัดต่อภาพและเสียง (ถาวร สายสืบ, 2546)

สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ หมายถึง เครื่องมือหรือตัวกลางที่ใช้ในการนำข่าวสารเรื่องราว จากองค์กรหรือหน่วยงานไปสู่ประชาชน สื่ออาจจำแนกได้หลายประเภท หลายหลักเกณฑ์ แต่การกำหนดประเภทของสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ จะต้องคำนึงถึงลักษณะที่เป็นรูปธรรม ลักษณะที่พัฒนาได้ประโยชน์ในปัจจุบันและศักยภาพเพื่ออนาคต สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. สื่อประชาสัมพันธ์ที่ควบคุมได้ (Controllable Media) ได้แก่
 - 1.1 สื่อสิ่งพิมพ์ Print Media)
 - 1.2 สื่อบุคคล (Personal Media)
 - 1.3 สื่อโสตทัศน์ (Audio-visual Media)
 - 1.4 สื่อกิจกรรมต่าง ๆ (Activity Media)
2. สื่อประชาสัมพันธ์ที่ควบคุมไม่ได้ (Uncontrollable Media)
 - 2.1 สื่อมวลชน (Mass Media)

ความสำคัญของสื่อที่ใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์ สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์มีความสำคัญ คือ

1. เพื่อการถ่ายทอดหรือบอกข่าวสารให้แก่ประชาชนได้รับทราบ
2. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง
3. เพื่อเป็นการสร้างความนิยมและภาพพจน์ที่ดีขององค์กร

วิธีการใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์

1. การย้ำหรือซ้ำบ่อย ๆ (Repeating) จะช่วยให้เกิดความน่าสนใจเพิ่มขึ้น คงทนถาวรมากขึ้น เหมือนการตอกย้ำหัวตะปู ยิ่งตีดแน่นแน่นยำ แต่การใช้วิธีการนี้ควรระวังว่า ถ้าย้ำบ่อย ๆ และกระทำต่อเนื่องกันนานอาจถึงจุดอิ่มตัวขึ้นได้ ถ้าเมื่อใดถึงจุดอิ่มตัวผลจะลดลงทันที เพราะผู้รับจะเริ่มเบื่อหน่ายหรือชินชาเพราะฉะนั้นถ้าจะทำอยู่เรื่อย ๆ ควรให้มีทั้งความต่อเนื่องและความหลากหลาย

2. ให้อิโກาสผู้รับมีส่วนร่วม (Participation) เช่น ในรายการโทรทัศน์ที่ให้ผู้ชมเข้าร่วมรายการด้วย จะมีอิทธิพลดึงดูดความสนใจได้ดีกว่าที่ผู้จัดรายการจะให้อะไรอย่างเดียว การให้ผู้รับมีส่วนร่วมนั้นสามารถทำได้ทั้งรายการบันเทิง และรายการที่ให้ความรู้

ความหมายของการรณรงค์

การรณรงค์ (Campaigns) หมายถึง โครงการที่มีเป้าหมายเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในประเด็นต่าง ๆ สร้างความตระหนัก โน้มน้าวใจ และกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายกระทำบางอย่าง หรือเปลี่ยนแปลงทัศนคติ หรือพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยมี 'สาร' รูปแบบต่าง ๆ ที่ถูกออกแบบขึ้นจากการกำหนดกลยุทธ์ ทิศทาง และลักษณะบางอย่างร่วมกัน เพื่อใช้สื่อสารไปยังกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงในกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยประยุกต์ใช้สื่อในฐานะตัวกลางระหว่าง 'สาร' และ 'กลุ่มเป้าหมาย' อย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการรับรู้และสร้างความสนใจ

การที่โครงการหรือกิจกรรมใด ๆ จะจัดเป็นงานประเภท "การรณรงค์" ได้นั้นจะต้องมีกรอบโครงสร้างของการสื่อสารที่เผยแพร่ออกไปในรูปแบบเดียวกัน กล่าวคือ "การรณรงค์" นั้นจะต้องมี "ชุด" ของเนื้อหา หรือข้อความในการสื่อสารออกไปในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่เหมือนกัน เช่น การใช้สำนวน (Idiom), ข้อความ (Message), คำขวัญ (Slogan), การจัดวางภาพ (Layout), สี (Color), ลักษณะตัวอักษร (Font), เสียง (Sound), เพลงประกอบ (Soundtrack) หรือเสียงประกอบ (Sound effects) เป็นต้น

นอกจากองค์ประกอบดังกล่าว การออกแบบ 'สาร' จำเป็นจะต้องย้อนกลับไปตอบโจทย์ ซึ่งเป็นจุดประสงค์หลักของ "การรณรงค์" รวมทั้งต้องสามารถสร้างการจดจำแก่กลุ่มเป้าหมายได้ว่า "การรณรงค์" นี้มีที่มาจากกลุ่มใด บริษัทใด หรือองค์กรใด และรณรงค์เพื่ออะไร

ณรงค์ สมพงษ์ (2535) กล่าวว่า การรณรงค์ คือ วิธีการดำเนินการที่จะสร้างความร่วมมือในการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อนำไปสู่การยอมรับวิธีปฏิบัติให้แพร่กระจายออกไปอย่างกว้างขวาง และต่อเนื่องในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

วีจิตร์ อวระกุล (2534) ให้ความหมายของการรณรงค์ว่า หมายถึง การดำเนินการเพื่อกระตุ้นมวลชนให้ช่วยแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อแก้ไขสถานการณ์ของสังคมให้ดีขึ้น และปลอดภัย การรณรงค์มีลักษณะของการดำเนินการอย่างทันทีทันใดในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เน้นความเอิกเกริก กว้างขวาง ครึกโครม เพื่อให้ประชาชนเกิดความตื่นตัว หวาดกลัว ร่าเริงใจ มีกำลังใจ และเพื่อให้ความร่วมมือดำเนินการ

ดังนั้นการรณรงค์จึงเป็นการตั้งเป้าหมาย และการสื่อสารเพื่อให้ผู้รับสารเกิดการรับรู้ สร้างประเด็นความสนใจให้เกิดการปฏิบัติเพื่อความเปลี่ยนแปลง

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ทฤษฎีสำหรับสร้างความพึงพอใจมีหลายทฤษฎี ทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับและมีชื่อเสียงที่ ผู้วิจัยนำเสนอได้แก่ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow (Maslow's Hierarchy of Needs) มีรายละเอียดดังนี้ Maslow (1970) ได้ตั้งทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับการจูงใจ (Maslow's General Theory of Human Motivation) เป็นที่รู้จักและแพร่หลาย ทฤษฎีการจูงใจของ Maslow มีข้อสมมติฐานเกี่ยวกับ พฤติกรรมของมนุษย์ 3 ประการดังนี้

1. ทุกคนมีความต้องการและความต้องการนี้มีอยู่ตลอดเวลาและไม่มีที่สิ้นสุด
2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้น ที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม
3. ความต้องการของคนจะมีลักษณะเป็นลำดับขั้นตอนจากต่ำไปหาสูง กล่าวคือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำ ได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูง จะเรียกร้องให้ตอบสนอง Maslow สรุปลักษณะของการจูงใจไว้ว่า การจูงใจจะเป็นไปอย่างมีระเบียบตามลำดับของความ ต้องการลำดับขั้นของความ ต้องการ หรือ “Hierarchy of Needs” ตามทฤษฎีของ Maslow จะมี ลักษณะตามลำดับจากต่ำไปหาสูง 5 ขั้นดังนี้

3.1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs) ความต้องการทางด้านร่างกาย เป็นความต้องการเบื้องต้น เพื่อความอยู่รอดเช่น ความต้องการในเรื่องอาหาร น้ำที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรคความต้องการพักผ่อน ความต้องการทางเพศ ฯลฯ ความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนก็ต่อเมื่อความต้องการทางด้านร่างกายยังไม่ได้ รับการตอบสนองเลยโดยปกติแล้วองค์กรทุกแห่งมักจะตอบสนองต่อความต้องการของแต่ละบุคคล โดยวิธีการทางอ้อม คือการจ่ายเงินค่าจ้าง หรือการให้รางวัลต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการขั้นต้น

3.2 ความต้องการความปลอดภัยหรือความมั่นคง (Security of Safety Needs) ถ้าหากความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองตามสมควรแล้ว มนุษย์จะมีความต้องการในขั้นที่สูงขึ้นไป คือความต้องการความปลอดภัย หรือความมั่นคงต่าง ๆ ความต้องการความปลอดภัย จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการป้องกัน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับการดำเนินชีวิต เช่น ความปลอดภัยในชีวิต ความมั่นคงในหน้าที่การงานสถานะทางสังคม

3.3 ความต้องการทางด้านสังคม (Social or Belongingness Needs) ภายหลังจากที่คนได้รับ ตอบสนองในสองขั้นดังกล่าวแล้ว ก็จะมีความต้องการที่สูงขึ้น คือความต้องการทางด้านสังคม จะเริ่มเป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรมของคน ความต้องการทางด้านนี้จะเป็นความต้องการเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน และการได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และความรู้สึกว่าตนเองนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสังคมอยู่เสมอ เช่น การเป็นผู้นำของชุมชน ได้รับการยอมรับจากบุคคลโดยทั่วไป

3.4 ความต้องการที่จะมีฐานะเด่นในสังคม (Esteem or Status Needs) ความต้องการในขั้นต่อมา เป็นความต้องการที่ประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ดังนี้ คือความมั่นใจในตนเองในเรื่องความสามารถ ความรู้ และความสำคัญของตนเอง รวมทั้งความต้องการที่จะมีฐานะเด่นเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น หรืออยาก让别人ยกย่องสรรเสริญในความรับผิดชอบในหน้าที่การงานการดำรงตำแหน่งที่สำคัญในองค์กร

3.5 ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization or Self Realization) ลำดับความต้องการที่สูงสุดของมนุษย์ก็คือความต้องการที่จะสำเร็จในชีวิตตามความนึกคิด หรือ 35 ความคาดหวัง ทะเยอทะยานใฝ่ฝันภายหลังจากที่มนุษย์ได้รับการตอบสนองความต้องการทั้ง 4 ขั้น อย่างครบถ้วนแล้ว ความต้องการในขั้นนี้จะเกิดขึ้น มักจะเป็นความต้องการที่อิสระเฉพาะแต่ละคน สาระสำคัญของทฤษฎีความต้องการตามลำดับของ Maslow สรุปได้ว่าความต้องการทั้ง 5 ขั้นของมนุษย์มีความสำคัญไม่เท่ากัน บุคคลแต่ละคนจะปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับการลำดับความต้องการในแต่ละประเภทที่เกิดขึ้น การจูงใจตามทฤษฎีนี้จะต้องพยายามตอบสนองความต้องการของมนุษย์ซึ่งมีความต้องการในลำดับขั้น ที่แตกต่างกันไป และความต้องการจากลำดับ ที่ 1 ถึง 5 จะมีความสำคัญ แก่บุคคลมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความพึงพอใจที่ได้รับจากการ ตอบสนองความต้องการในลำดับต้น ๆ

ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของงานที่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นผลจากการได้รับการตอบสนองต่อแรงจูงใจหรือความต้องการของแต่ละบุคคลในแนวทางที่เขาประสงค์ ความพึงพอใจโดยทั่วไปตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Satisfaction และยังมีผู้ให้ความหมายคำว่า “ความพึงพอใจ” พอสรุปได้ดังนี้

คณิต ดวงหส์ดี (2537) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นความรู้สึกชอบ หรือพอใจของบุคคลที่มีต่อการทำงานและองค์ประกอบหรือสิ่งจูงใจอื่น ๆ ถ้างานที่ทำหรือองค์ประกอบเหล่านั้นตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ บุคคลนั้นจะเกิดความพึงพอใจในงานขึ้น จะอุทิศเวลา แรงกาย แรงใจ รวมทั้งสติปัญญาให้แก่งานของตนให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีคุณภาพ

Gillmer (1965, pp. 254 – 255 อ้างถึงใน เพ็ญแข ซ่อมณี, 2544, น. 6) ได้ให้ความหมายไว้ว่าผลของเจตคติต่าง ๆ ของบุคคลที่มีต่อองค์กร องค์ประกอบของแรงงาน และมีส่วนสัมพันธ์กับลักษณะงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานซึ่งความพึงพอใจนั้นได้แก่ ความรู้สึกมีความสำเร็จในผลงาน ความรู้สึกที่ได้รับการยกย่องนับถือ และความรู้สึกว่ามีความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน

Morse (1955 อ้างถึงใน สันติ ธรรมชาติ, 2545, น. 24) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจในงาน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ลดความตึงเครียดของผู้ทำงานให้น้อยลง ถ้ามีความตึงเครียดมากก็จะเกิดความไม่พึงพอใจในการทำงาน ความตึงเครียดเป็นผลรวมจากความต้องการของมนุษย์เมื่อคราวใดความต้องการได้รับการตอบสนองก็จะทำให้ความเครียดน้อยลง ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดความพึงพอใจ จากคำนิยามของ Morse ทำให้มีนักวิชาการอีกหลายท่านได้ให้ความหมายไปในทิศทางที่คล้ายคลึงกัน โดยเน้นว่าความพึงพอใจเกิดจากการได้รับการตอบสนอง เช่น Hoy and Miskel กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ดีต่องานซึ่งมักเกี่ยวข้องกับคุณค่าและความต้องการของบุคคลด้วย Dessler อธิบายความพึงพอใจว่าเป็นระดับความรู้สึกต่องานเพื่อความต้องการที่สำคัญของคนเรา เช่น ความมีสุขภาพดี มีความมั่นคง มีความสมบูรณ์พูนสุข มีที่พัก มีคนยกย่องต่าง ๆ เหล่านี้ได้รับการตอบสนองแล้วทำให้มีผลต่องาน

Silmer (1984, p. 230 อ้างถึงใน ประภาภรณ์ สุรปภา, 2544, น. 9) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นระดับขั้นตอนความรู้สึกในทางบวกหรือทางลบของคนที่มีลักษณะต่าง ๆ ของงานรวมทั้งงานที่ได้รับมอบหมาย การจัดระบบงานและความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

Strauss (1980 อ้างถึงใน เพ็ญแข ซ่อมณี 2544, น. 7) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกพอใจในงานที่ทำและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร คนจะรู้สึกพอใจในงานที่ทำเมื่องานนั้นให้ผลประโยชน์ทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของเขาได้

ในการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจนั้น โดยทั่วไปนิยมศึกษากันในสองมิติ คือ มิติความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานและมิติความพึงพอใจในการรับบริการ ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาในรูปแบบผู้รับบริการ ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

Oskamps (1984, อ้างถึงใน ประภาภรณ์ สุรปภา, 2544, น. 11) ได้กล่าวไว้ว่าความพึงพอใจมีความหมายอยู่ 3 นัย คือ

1. ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพการณ์ที่ผลการปฏิบัติจริงได้เป็นไปตามที่บุคคลคาดหวังไว้
2. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับของความสำเร็จที่เป็นไปตามความต้องการ
3. ความพึงพอใจ หมายถึง งานที่ได้ตอบสนองต่อคุณค่าของบุคคล

จากความหมายที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า “ความพึงพอใจ” หมายถึง ความรู้สึกที่เป็นการยอมรับ ความรู้สึกชอบ ความรู้สึกที่ยินดีกับการปฏิบัติงาน ทั้งการให้บริการและการรับบริการในทุกสถานการณ์ ทุกสถานที่

หลักการออกแบบของ ADDIE model

ADDIE Model เป็นกระบวนการพัฒนารูปแบบการสอนที่นักออกแบบการเรียนการสอนและนักพัฒนาการฝึกอบรมนิยมใช้กัน ซึ่ง ADDIE Model มีลำดับการพัฒนาเป็น 5 ขั้นตอนซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ (Analysis) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การนำไปใช้ (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งแต่ละขั้นตอนเป็นแนวทางที่มีลักษณะที่ยืดหยุ่นเพื่อให้สามารถนำไปสร้างเป็นเครื่องมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ADDIE Model เป็นระบบการออกแบบการสอน การออกแบบรูปแบบการสอนส่วนมากในปัจจุบันเป็นลักษณะที่เปลี่ยนแปลงมาจาก ADDIE Model รูปแบบอื่นไม่ว่าจะเป็น Dick, & Carey, Kemp ISD Model สิ่งหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในการปรับปรุงรูปแบบคือการใช้หรือเริ่มจากรูปแบบดั้งเดิม ซึ่งนี่เป็นแนวคิดที่ยอมรับกันมาอย่างต่อเนื่องหรือเป็นข้อมูลสะท้อนที่ได้รับเพื่อการพัฒนาแบบในขณะที่วัสดุการสอนถูกสร้างขึ้น รูปแบบนี้พยายามทำให้ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายโดยการเข้าใจปัญหาที่ต้องการแก้ไข

ทฤษฎีการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการออกแบบวัสดุ หรือสื่อการเรียนการสอน ตัวอย่างเช่นทฤษฎี Behaviorism, Constructivism, Social Learning และ Cognitivism ทฤษฎีเหล่านี้ช่วยในการสร้างรูปแบบและกำหนดสื่อการสอนใน ADDIE model แต่ละขั้นตอนจะมีผลลัพธ์ที่จะนำไปสู่ขั้นตอนต่อไป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis) ประกอบด้วยรายละเอียดแต่ละส่วน ดังนี้

1.1 การกำหนดหัวเรื่องและวัตถุประสงค์ โดยวิเคราะห์จากสภาพปัญหาการเผาต่อซัง ฟางข้าวของชาวนา ซึ่งปัญหาที่พบคือชาวนาส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในเรื่องของโทษในข้อกำหนดเรื่องการเผาต่อซัง ฟางข้าว การเผาในที่โล่ง

1.2 การวิเคราะห์เนื้อหาที่จะนำมาใช้ของแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการควบคุมการเผาในที่โล่ง กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคู่มือ งดเผาต่อซัง สร้างดินยั่งยืน พื้นสิ่งแวดล้อม กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2. ขั้นตอนออกแบบ (Design) ประกอบด้วยรายละเอียดแต่ละส่วน ดังนี้

2.1 การออกแบบสื่อวีดิทัศน์ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ หลายส่วน ได้แก่ เนื้อหา สื่อ และวิธีการนำเสนอ

2.2 การออกแบบผังงาน โดยการสร้างแผนภาพสตอรี่บอร์ดขึ้นมาเพื่อเรียงลำดับการถ่ายวีดิทัศน์ให้สื่อออกมาโดยเข้าใจง่าย

2.3 การออกแบบลำดับการนำเสนอ โดยการจัดวางเนื้อหาและรายละเอียดต่าง ๆ ที่ทำให้สื่อวีดิทัศน์มีความน่าสนใจ โดยมีสิ่งที่ต้องพิจารณาดังต่อไปนี้

2.3.1 การเลือกวิดีโอพื้นหลังให้เหมาะกับเนื้อหา

2.3.2 การพากษ์เสียงให้สอดคล้องกับข้อความ

2.3.3 การจัดวางองค์ประกอบให้สวยงาม ทำให้เข้าใจข้อมูลง่าย

3. ขั้นตอนพัฒนา (Development) ขั้นตอนพัฒนาการสร้างสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาต่อซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

3.1 ดำเนินการสร้างและพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ ดังนี้

3.1.1 การเตรียมเนื้อเรื่อง

3.1.2 การเตรียมอุปกรณ์บันทึกภาพและวิดีโอ

3.2 การสร้างสตอรี่บอร์ด หลังจากที่กำหนดเค้าโครงในการถ่ายภาพและวิดีโอประกอบวีดิทัศน์ โดยกำหนดให้มีเสียงบรรยายตามข้อความ

4. ขั้นการนำไปทดลองใช้ (Implementation) การทดลองใช้สื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาต่อซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ โดยการนำไปทดลองใช้กับกลุ่มชาวนาบ้านสระงาม ตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ในขั้นต้น เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

5. ขั้นตอนการประเมินผล (Evaluation) การวิเคราะห์ข้อมูล แปลผล และสรุปผล ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการความคิดเห็นการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 วิเคราะห์คุณภาพจากการชมสื่อวีดิทัศน์โดยการประเมินผลของผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ

5.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของชาวนาที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ หลังได้ชมสื่อวีดิทัศน์เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

กรรณิการ์ รัตนประเสริฐศรี (2553) ได้ผลิตดิจิทัลวิดีโอเพื่อการสอน เรื่อง เครื่องดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการศึกษาเพื่อหาประสิทธิภาพ ได้ค่าประสิทธิผลเท่ากับ 0.54 คะแนนทดสอบก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 53.44 คะแนนทดสอบหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 78.59 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างมีผลการ เรียนรู้สูงขึ้นแสดงว่า บทเรียนดิจิทัลวิดีโอมีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้ได้

ณครินทร์ รอดพุดม (2550) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อการเรียนการสอน: กรณีศึกษาเทมเบ้ อาหารจากถั่วเหลือง คุณค่า และวิธีการผลิต มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) พัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อการเรียนการสอน : กรณีศึกษาเทมเบ้ อาหารจากถั่วเหลือง คุณค่า และวิธีการผลิต 2) ประเมินประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ที่ผลิตขึ้น ผลการวิจัยพบว่าวีดิทัศน์สามารถทำให้ผู้ชมเกิดการเรียนรู้ สามารถผลิตเทมเบ้ได้ด้วยตัวเอง ทำให้ผู้ชมเกิดความสนใจและให้ความรู้เกี่ยวกับ เทมเบ้ อาหารจากถั่วเหลือง คุณค่า และวิธีการผลิต ทำให้สามารถสรุปได้ว่า วีดิทัศน์ที่ผลิตขึ้นเป็นไปตามจุดประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ขั้นตอนแรก วีดิทัศน์เป็นสิ่งที่มีความมีประสิทธิภาพสูงในการสื่อสารสามารถใช้ประกอบการเรียนได้ สามารถรวมความสนใจได้ดี และมีเทคนิคต่าง ๆ ในการถ่ายทำเพื่อลดระยะเวลาในการเรียนรู้ลง การศึกษาครั้งนี้ จึงเป็นที่น่าพอใจและสามารถเป็นแนวทางในการผลิตวีดิทัศน์ในรูปแบบอื่น หรือสื่อการสอนเทมเบ้ ในแนวทางอื่นต่อไปในอนาคต

อิสริยา สิริวิทยาวรรณ (2534) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาเคมี และความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ที่ได้รับการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ โดยใช้เทปโทรทัศน์สร้างสถานการณ์กับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งกลุ่มทดลองเรียนโดยใช้เทปโทรทัศน์สร้างสถานการณ์ส่วนกลุ่มควบคุมเรียน ตามคู่มือครู ผล

ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีและความสามารถในการแก้ปัญหาทาง วิทยาศาสตร์ ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Fisher (1994) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้เทปโทรทัศน์ในการสอนทักษะ การว่ายน้ำ และการเรียนรู้จังหวะการเคลื่อนไหว โดยการศึกษาวิจัยนักเรียนชายและหญิงอายุ ประมาณ 10 - 13 ปี จำนวน 60 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มมี พัฒนาการดีขึ้น มีการเรียนรู้ ทักษะที่สอนและมีทักษะการว่ายน้ำ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

Kanner (1959) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์จากการสอนโดยใช้โทรทัศน์ และจากครูสอนใน วิชาไฟฟ้าเบื้องต้น ในเรื่องการเรียน ความคงทนในการจำ ระดับความสามารถโดยใช้นักเรียน 124 คน แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ผู้สอนคนเดียวและอุปกรณ์การสอนเหมือนกัน ใช้เวลา สอน 38 ชั่วโมง เป็นเวลา 5 วัน ทั้ง 2 กลุ่ม สอบข้อทดสอบความคงทนในการจำหลังจากเรียน 1 เดือนผ่านไปแล้ว ผลปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างการเรียน และความคงทนในการจำ ส่วนระดับความสามารถกลุ่มที่ใช้โทรทัศน์สูงกว่าที่สอนโดยครู

จากการศึกษางานวิจัยภายในประเทศและต่างประเทศสรุปได้ว่า ดิจิทัลวิดีโอเป็นสื่อที่ นำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน สามารถถ่ายทอดความรู้เนื้อหาสาระให้กับผู้เรียน ทำให้เกิด ความรู้ความเข้าใจได้เป็นอย่างดีซึ่งให้ผลการเรียนที่สูงกว่า เพราะได้ทั้งภาพและเสียง ให้ภาพเคลื่อนไหว มีสีสันดึงดูดความสนใจของผู้เรียน สามารถฉายดูซ้ำ ๆ ได้หลายครั้ง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เพื่อสร้างสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อสำรวจความพึงพอใจของชาวนาที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ ซึ่งผู้ค้นคว้าได้ดำเนินการตามขั้นตอนโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ กลุ่มชาวนาในพื้นที่ หมู่บ้านสระงาม ตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 30 คน

ตัวแปรที่ใช้ศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ สื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของชาวนาที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์ งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. สื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์
2. แบบสำรวจความพึงพอใจของชาวนาที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์
3. แบบประเมินความเหมาะสมของข้อคำถามที่ใช้ในการประเมินสื่อวีดิทัศน์
4. แบบวัดความสอดคล้องของข้อคำถามกับแบบสำรวจความพึงพอใจของชาวนาที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์

การสร้างเครื่องมือ

1. การสร้างสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ สร้างขึ้นตามรูปแบบขั้นตอนของ ADDIE MODEL โดยมี 5 ลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis) ประกอบด้วยรายละเอียดแต่ละส่วน ดังนี้

1.1.1 การกำหนดหัวเรื่องและวัตถุประสงค์ โดยวิเคราะห์จากสภาพปัญหาการเผาตอซัง ฟางข้าวของชาวนา ซึ่งปัญหาที่พบคือชาวนาส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในเรื่องของโทษในข้อกฎหมายเรื่องการเผาตอซัง ฟางข้าว การเผาในที่โล่ง

1.1.2 การวิเคราะห์เนื้อหาที่จะนำมาใช้ของแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการควบคุมการเผาในที่โล่ง กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคู่มืองดเผาตอซัง สร้างดินยั่งยืน พื้นที่สิ่งแวดล้อม กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1.2 ขั้นตอนออกแบบ (Design) ประกอบด้วยรายละเอียดแต่ละส่วน ดังนี้

1.2.1 การออกแบบสื่อวีดิทัศน์ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ หลายส่วน ได้แก่ เนื้อหา สื่อ และวิธีการนำเสนอ

1.2.2 การออกแบบผังงาน โดยการสร้างแผนภาพสตอริบอร์ดขึ้นมาเพื่อเรียงลำดับการถ่ายวีดิทัศน์ให้สื่อออกมาโดยเข้าใจง่าย

1.2.3 การออกแบบลำดับการนำเสนอ โดยการจัดวางเนื้อหาและรายละเอียดต่าง ๆ ที่ทำให้สื่อวีดิทัศน์มีความน่าสนใจ โดยมีสิ่งที่ต้องพิจารณาดังต่อไปนี้

- 1) การเลือกวิดีโอพื้นหลังให้เหมาะกับเนื้อหา
- 2) การพากษ์เสียงให้สอดคล้องกับข้อความ
- 3) การจัดวางองค์ประกอบให้สวยงาม ทำให้เข้าใจข้อมูลง่าย

1.3 ขั้นตอนพัฒนา (Development) ขั้นตอนพัฒนาการสร้างสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

1.3.1 ดำเนินการสร้างและพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ ดังนี้

- 1) การเตรียมเนื้อเรื่อง
- 2) การเตรียมอุปกรณ์บันทึกภาพและวิดีโอ

1.3.2 การสร้างสตอริบอร์ด หลังจากที่กำหนดเค้าโครงในการถ่ายภาพและวิดีโอ ประกอบวีดิทัศน์ โดยกำหนดให้มีเสียงบรรยายตามข้อความ

1.4 ขั้นการนำไปทดลองใช้ (Implementation) การทดลองใช้สื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ โดยการนำไปทดลองใช้กับกลุ่ม

ชาวบ้านสระงาม ตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ในขั้นต้น เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

1.5 ขั้นตอนการประเมินผล (Evaluation) การวิเคราะห์ข้อมูล แปลผล และสรุปผล ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการความคิดเห็นการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.5.1 วิเคราะห์คุณภาพจากการชมสื่อวีดิทัศน์โดยการประเมินผลของผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ

1.5.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของชาวบ้านที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ หลังได้ชมสื่อวีดิทัศน์เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

2. การตรวจสอบคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์

แบบประเมินคุณภาพสื่อวีดิทัศน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง สื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ มีขั้นตอนดังนี้

2.1 นำการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.2 นำการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ ที่สร้างขึ้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการประเมินหาคุณภาพในการนำไปใช้

2.3 ทำการพัฒนาปรับปรุงสื่อวีดิทัศน์ โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ให้เป็นกิจกรรมที่สมบูรณ์พร้อมนำไปใช้งานจริง

2.4 การสร้างแบบประเมินคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าวชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ แบบประเมินคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการ ดังนี้

2.4.1 ศึกษาแบบประเมินคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ และนำมาปรับปรุงใช้กับแบบประเมินคุณภาพสื่อวีดิทัศน์ของตนเอง

2.4.2 รวบรวมข้อมูลและนำมาสร้างแบบประเมินคุณภาพสื่อวีดิทัศน์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านเนื้อหา
- 2) ด้านการออกแบบสื่อ

2.5 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพสื่อวีดิทัศน์ กำหนดค่าระดับความคิดเห็น ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	ดีมาก
ระดับ 4	หมายถึง	ดี
ระดับ 3	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	พอใช้
ระดับ 1	หมายถึง	ควรปรับปรุง

และผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมีเกณฑ์แปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	ดี
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	ควรปรับปรุง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	ใช้ไม่ได้

ผู้วิจัยกำหนดให้เกณฑ์คุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ คือ ต้องมีค่าตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป จึงจะถือว่าสื่อวีดิทัศน์ มีคุณภาพในระดับดีถึงดีมาก

3. การสร้างและหาคุณภาพของแบบสำรวจความพึงพอใจ

การสร้างแบบสำรวจความพึงพอใจของชาวนาที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์ลดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยได้มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสำรวจความพึงพอใจ จากนั้นนำแบบวัดความพึงพอใจของชาวนา เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุง

3.2 นำแบบวัดความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของข้อคำถาม

3.3 นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องจากนั้นรวมคะแนนจากการพิจารณาผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ไปเปรียบเทียบเกณฑ์ที่กำหนด โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป ไปใช้ในการวัดความพึงพอใจของชาวนา หลังจากรับชมสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์ลดการเผาตอซัง ฟางข้าว ของชาวนา ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการทดลองงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือของการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองครั้งนี้ จากสำนักบัณฑิตวิทยาลัยไปเก็บข้อมูลที่ได้จากการตรวจเครื่องมือของผู้เชี่ยวชาญ ติดตามเก็บแบบประเมินและนำแบบประเมินมาวิเคราะห์ผลทางสถิติ และผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับชาวนา หมู่บ้านสระงาม ตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 30 คน โดยให้ชมสื่อวีดิทัศน์ หลังจากทดลองเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยทำการให้แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ เพื่อเก็บข้อมูลและนำไปวิเคราะห์

วิธีดำเนินการทดลอง

ในขั้นตอนนี้ได้ทดลองกับชาวนา หมู่บ้านสระงาม ตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 30 คน โดยให้ชมสื่อวีดิทัศน์ และเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. จัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ในการรับชม
2. ผู้วิจัยชี้แจงขั้นตอนให้ชาวนาเข้าใจในการรับชมและแบบสำรวจความพึงพอใจ
3. เมื่อรับชมเสร็จแล้วให้ประเมินแบบสำรวจความพึงพอใจ โดยมีตอนที่ 1 เป็นข้อมูล

ทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจและตอนที่ 2 เป็นแบบสำรวจ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การสร้างสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละและค่าเฉลี่ย
2. การประเมินเพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและการออกแบบ
3. การสรุปข้อมูลความคิดเห็นของชาวนาที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง

ฟางข้าวชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การประเมินความเหมาะสมของสื่อวีดิทัศน์ โดยผู้เชี่ยวชาญ ใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

- 1.1 สถิติที่ใช้หาค่าความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของสื่อวีดิทัศน์ มีดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

1.1.1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต โดยใช้สูตร

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	N	แทน	จำนวนชววนา

1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	กำลังสองของผลรวมของคะแนน
	N	แทน	จำนวนชววนา

นำค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นที่ได้ พิจารณาค่าเฉลี่ย ตามเกณฑ์ ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
2.50 - 4.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสร้างและหาคุณภาพของแบบวัดความสอดคล้องของข้อคำถามกับแบบสำรวจความพึงพอใจ โดยผู้เชี่ยวชาญ นำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) ของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง แล้วเลือกค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

$$\sum R = \text{ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ}$$

$$N = \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}$$

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ รวมถึงสำรวจความพึงพอใจของชาวนาที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ผลข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ (โดยผู้เชี่ยวชาญ)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แบบสำรวจความพึงพอใจของชาวนา ที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ (สำหรับกลุ่มตัวอย่าง)

ตอนที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

ผลการประเมินความเหมาะสมของคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. สื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำผลการประเมินความเหมาะสมของสื่อวีดิทัศน์ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

ตาราง 1 ผลการประเมินความเหมาะสมของสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาอั้ง
ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

ลำดับ	รายการประเมินด้านเนื้อหา	ผลการประเมิน		ระดับคุณภาพ
		\bar{X}	S.D.	
1	เนื้อหาเหมาะสมกับชาวนา	5.00	0.00	ดีมาก
2	เนื้อหาช่วยส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจให้กับชาวนา	4.33	0.58	ดี
3	เนื้อหาได้รับการเรียบเรียงอย่าง เหมาะสม	4.33	0.58	ดี
4	เนื้อหาเข้าใจง่าย กระชับ และสื่อ ความหมายได้ชัดเจน	4.33	0.58	ดี
5	เนื้อหามีการปรับปรุงให้เหมาะกับ ยุคสมัย	4.67	0.58	ดีมาก
6	เนื้อหามีความน่าสนใจ ชวนคิด และน่าติดตาม	4.33	0.58	ดี
7	เนื้อหาไม่ขัดต่อคุณธรรม จริยธรรม และ ความมั่นคงของชาติ	5.00	0.00	ดีมาก
ระดับคะแนนเฉลี่ย		4.57	0.28	ดีมาก
8	ภาพและข้อความมีความสอดคล้องกัน	4.67	0.58	ดีมาก
9	ภาพที่ใช้ประกอบสื่อความหมายได้ ชัดเจน	4.67	0.58	ดีมาก
10	การติดต่อภาพและเสียงมีความน่าสนใจ	4.00	0.00	ดี
11	ขนาดของภาพมีความเหมาะสม	5.00	0.00	ดีมาก
12	ความเหมาะสมของการใช้สีตัวอักษร รูปภาพ พื้นหลัง	4.67	0.58	ดีมาก
13	ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	4.33	0.58	ดี
14	ความสัมพันธ์ระหว่างภาพและเสียง	4.67	0.58	ดีมาก
15	ความเหมาะสมของเสียงดนตรี	4.67	0.58	ดีมาก
ระดับคะแนนเฉลี่ย		4.58	0.43	ดีมาก
รวมระดับคะแนนเฉลี่ย		4.58	0.42	ดีมาก

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์แบบประเมินคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ในภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก ($\bar{X} = 4.58$, S.D.= 0.42) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับคุณภาพดีมากทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.57$, S.D.= 0.28) และด้านออกแบบสื่อ ($\bar{X} = 4.58$, S.D.= 0.43)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แบบสำรวจความพึงพอใจของชาวนา ที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

แบบประเมินแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

สามารถแสดงรายละเอียดได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการสำรวจความพึงพอใจของชาวนา ที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์เพื่อรณรงค์ งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็นเพศชาย และหญิง มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 30 คน เป็นเพศชาย 2 คน และ เพศหญิง 18 คน โดยเฉลี่ยมีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 13 คน อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 11 คน และมีอายุต่ำกว่า 40 ปี จำนวน 6 คน โดยทั้งหมดมีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี เป็นชาวนาในพื้นที่ หมู่บ้านสระงาม ตำบลบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

ตอนที่ 2 แบบสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์

ตาราง 2 ผลการสำรวจความพึงพอใจของชาวนา ที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์เพื่อรณรงค์
งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ (n=30)		
		\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
1	ภาษาที่ใช้และเนื้อหาเข้าใจง่าย	4.17	0.79	มาก
2	ลำดับและความต่อเนื่องของเนื้อหา	3.97	0.72	มาก
3	สื่อวีดิทัศน์นี้ช่วยให้ได้รับความรู้เพิ่มขึ้น	4.40	0.72	มาก
4	ความชัดเจนของภาพและเสียง	4.00	1.02	มาก
5	ความเหมาะสมของภาพและเสียงในการสื่อความหมาย	4.03	0.85	มาก
6	ความเหมาะสมของขนาดและสีตัวอักษร	4.03	0.81	มาก
7	ความสัมพันธ์ระหว่างภาพและเสียง	4.03	0.93	มาก
8	ความเหมาะสมของเสียงดนตรี	3.73	1.01	มาก
9	การติดต่อภาพและเสียงมีความน่าสนใจ	4.13	0.63	มาก
10	ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	4.20	0.89	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.07	0.13	มาก

จากตาราง 2 ผลการสำรวจความพึงพอใจของชาวนาที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D.= 0.13) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ สื่อวีดิทัศน์นี้ช่วยให้ได้รับความรู้เพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 4.40$, S.D.= 0.72) มีความชัดเจนของเสียงบรรยาย ($\bar{X} = 4.20$, S.D.= 0.89) ภาษาที่ใช้และเนื้อหาเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.17$, S.D.= 0.79)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ถ้าไม่ให้เกิดตอฟางในนาข้าว แล้วมีวิธีอะไรที่ทำให้ตอฟางสลายได้

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าตามกระบวนการสร้างสื่อ ผู้ศึกษาได้ทำการค้นคว้า สื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความพึงพอใจของชาวนาที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น ซึ่งสามารถรายงานผลการศึกษาค้นคว้าและสรุปผลได้ตามลำดับดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการศึกษาค้นคว้าสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ สรุปผลการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ได้สื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ โดยสื่อวีดิทัศน์เรื่องนี้ สร้างขึ้นตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ และมีการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้ชาวนาเข้าใจง่ายถึงเนื้อหาที่ต้องการสื่อ และมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ในภาพรวมพบว่า มีระดับความเหมาะสมจากการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก ($\bar{X} = 4.58$, S.D.= 0.42) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับคุณภาพดีมากทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.57$, S.D.= 0.28) และด้านออกแบบสื่อ ($\bar{X} = 4.58$, S.D.= 0.43)

2. ผลจากการสำรวจพึงพอใจของชาวนา ที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ ในด้านต่างๆ แสดงให้เห็นว่าโดยภาพรวมชาวนามีความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D.= 0.13) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ สื่อวีดิทัศน์นี้ช่วยทำให้ได้รับความรู้เพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 4.40$, S.D.= 0.72) มีความชัดเจนของเสียงบรรยาย ($\bar{X} = 4.20$, S.D.= 0.89) และภาษาที่ใช้และเนื้อหาเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.17$, S.D.= 0.79) ในส่วนของข้อเสนอแนะมีชาวนา แสดงความคิดเห็นว่า ถ้าไม่ให้เผาตอฟางในนาข้าว แล้วมีวิธีอะไรที่ทำให้ตอฟางสลายได้ พบว่า ยังมีชาวนาบางคนที่ยังไม่สามารถเข้าใจถึงสื่อวีดิทัศน์ที่ผู้วิจัยนำเสนอได้

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. สื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ โดยสื่อวีดิทัศน์เรื่องนี้ สร้างขึ้นตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ และมีการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ชาวนาเข้าใจง่ายถึงเนื้อหาที่ต้องการสื่อ และมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ในภาพรวมพบว่า มีระดับความเหมาะสมจากการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก ($\bar{X} = 4.58$, S.D.= 0.42) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับคุณภาพดีมากทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.57$, S.D.= 0.28) และด้านออกแบบสื่อ ($\bar{X} = 4.58$, S.D.= 0.43) แสดงว่า สื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ นี้มีประสิทธิภาพที่ดีมากทั้งทางด้านเนื้อหาและด้านการออกแบบสื่อวีดิทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับไพโรจน์ ตรีธรรณกุล (2528) ที่กล่าวว่า วีดิทัศน์สามารถช่วยให้ผู้ศึกษาได้เรียนรู้ทั้งภาพ เสียง และตัวอักษรประกอบ ทำให้ผู้ศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น จึงเหมาะสำหรับการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจ มีเนื้อหาที่ครบถ้วน มีภาพและเสียงที่ช่วยดึงดูดให้เกิดความน่าสนใจและเข้าใจง่ายขึ้น และสิ่งซึ่งสามารถจดจำได้นาน นอกจากนี้วีดิทัศน์ยังเป็นสื่อที่กำจัดอุปสรรคด้านเวลาในการศึกษาและสามารถใช้งานได้สะดวก โดยการเล่นกลับไปกลับมาหยุดดูภาพนิ่งดูซ้ำ ได้ตามความต้องการ ซึ่งจะทำให้ชาวนาสามารถรับรู้ถึงผลเสียของการเผาตอซัง ฟางข้าว ได้อย่างเข้าใจง่าย และสามารถรู้ถึงวิธีการแก้ไขปัญหาจากการไม่เผาฟาง โดยการใช้วิธีอื่นอย่างการหมักย่อยสลายฟาง หรือการไถกลบตอซัง ฟางข้าวแทน เพื่อลดการเผา และการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ที่เป็นสาเหตุหนึ่งของสภาวะโลกร้อน

2. จากการสำรวจความพึงพอใจของชาวนาที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ในด้านต่าง ๆ ของสื่อวีดิทัศน์ชุดนี้พบว่า ชาวนาประเมินให้สื่อวีดิทัศน์นี้ สามารถช่วยทำให้ได้รับความรู้เพิ่มขึ้น และตัวสื่อมีความชัดเจนของเสียงบรรยายและรวมถึงภาษาที่ใช้และเนื้อหาที่เข้าใจง่าย ซึ่งสอดคล้องกับนภารัตน์ เสือจงพุ (2544) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกทางบวกความรู้สึกทางลบและความสุขที่มีความสัมพันธ์กันอย่างซับซ้อน โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้า

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

จากการสำรวจความพึงพอใจของชาวนาที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ในด้านต่าง ๆ ของสื่อวีดิทัศน์ชุดนี้พบว่า ในการรับชมสื่อวีดิทัศน์จำเป็นต้องใช้จอภาพขนาดใหญ่และเครื่องเสียงที่ดี เพื่อที่จะให้เห็นภาพและได้ยินเสียงได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

ควรมีการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ร่วมกับเทคโนโลยีปัจจุบัน อาทิเช่น อินโฟกราฟิก (Infographic) หรือ AR (Augmented Reality) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในสิ่งที่ผู้วิจัยสื่อออกมามากยิ่งขึ้น รวมถึงข้อมูลในยุคปัจจุบันในเรื่องของ ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ที่กำลังเป็นปัญหาอย่างมากในประเทศไทย ณ ขณะนี้ และผู้ที่สนใจศึกษาในเรื่องของสื่อวีดิทัศน์ ควรเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ให้พร้อมก่อนเริ่มดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยพระนคร

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2548). แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการควบคุมการเผาในที่โล่ง, ส่วนแผนงานและประมวผล สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ. กรุงเทพฯ: กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2548). คู่มือ งดเผาตอซัง สร้างดินยั่งยืนในพื้นที่ลุ่ม (น. 3-10). สืบค้น 25 กุมภาพันธ์ 2562, จาก http://www.idd.go.th/manual_stump/stump.pdf
- กรรณิการ์ รัตนประเสริฐศรี. (2553). การผลิตดิจิทัลวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ เรื่อง เครื่องดนตรีไทย สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา ปีที่ 2 (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2536). เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ: เอดิสันเพรสโปรดักส์.
- คณิต ดวงหส์ดี. (2537). สุขภาพจิตกับความพึงพอใจในงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในเขตเมืองและเขตชนบทของจังหวัดขอนแก่น (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์, และนิคม ทาแดง. (2528). (น.731-736). ประเภทและรูปแบบรายการวิทยุโทรทัศน์. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิทยุโทรทัศน์, หน่วยที่ 8 – 15 (น. 41). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2540). ชุดการสอนระดับประถมศึกษา. ใน. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอน. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- ณครินทร์ รอดพุ่ม. (2550). การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อการเรียนการสอน: กรณีศึกษาเทมเบ้ออาหารจากถั่วเหลือง คุณค่าและวิธีการผลิต (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ณรงค์ สมพงษ์. (2535). สื่อเพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ทิพวรรณ แก้วกุล. (2546). การสร้างวีดิทัศน์ทางการศึกษา เพื่อซ่อมเสริมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จิตต์อารี อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ถาวร สายสืบ. (2546). *การผลิตสื่อโทรทัศน์*. สืบค้น 11 ธันวาคม 2558, จาก <http://www.edu.nu.ac.th/wbi/jurnal/taworn/scrip.pdf>
- นภารัตน์ เลือจงพรู. (2544). *ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกทางบวกความรู้สึกทางลบและความสุขที่มีความสัมพันธ์กันอย่างซับซ้อน*. กรุงเทพฯ: เฮาส์ออฟเคอร์มิสท์.
- บุญมี สุระโคตร. (2556). *เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาอาชีพทำนา ปี 2554 และเครือข่ายเกษตรกรสำนักรักบ้านเกิด จังหวัดศรีสะเกษ ปราชญ์ชาวนาเขตทุ่งกุลาร้องไห้ ตำบลคู่อำเภอรามายี่สิบ จังหวัดศรีสะเกษ*. สืบค้น 4 กรกฎาคม 2562 จาก, <https://www.rakbankerd.com/agriculture/page.php?id=5915&s=tblrice>
- ประทีน คล้ายนาค. (2541). *การผลิตรายการโทรทัศน์ทางการศึกษา*. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประภาภรณ์ สุรปภา. (2544). *ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA111)*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- เป็รื่อง กุมุท. (2515). *การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป คู่มือประกอบการเรียนวิชา Multimedia Approach Programmed Instruction*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร.
- พินิต วัฒนโณ. (2520). *การผลิตรายการโทรทัศน์*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เพ็ญแข ช่อมณี. (2544). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ไพโรจน์ ติรณธนากุล. (2528). *เทคนิคการผลิตรายการวิดีโอเทปเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พลพันธ์การพิมพ์.
- วิจิตร อวระกุล. (2534). *เทคนิคการประชาสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: โอ เอส พรินท์ติ้ง เฮาส์.
- วชิระ อินทร์อุดม. (2539). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการผลิตวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา*.
 ขอนแก่น: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วสันต์ อดิศัพท์. (2533). *การผลิตเทปโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สันติ ธรรมชาติ. (2545). *สุขภาพจิตในการทำงาน พฤติกรรมสุขภาพและความพึงพอใจในงานของผู้บริหารธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ)*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักประชาสัมพันธ์เขต 1 ขอนแก่น. (2558). *ลดการเผาฟางข้าวและตอซังและเศษวัสดุทางการเกษตร*. สืบค้น 14 กรกฎาคม 2562, จาก https://ewt.prd.go.th/ewt/region1/ewt_news.php?nid=29206.

อิสริยา สิริวิทยาวรรณ. (2534). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี และความสามารถ ในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสร้างสถานการณ์กับการสอนตามคู่มือครู (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

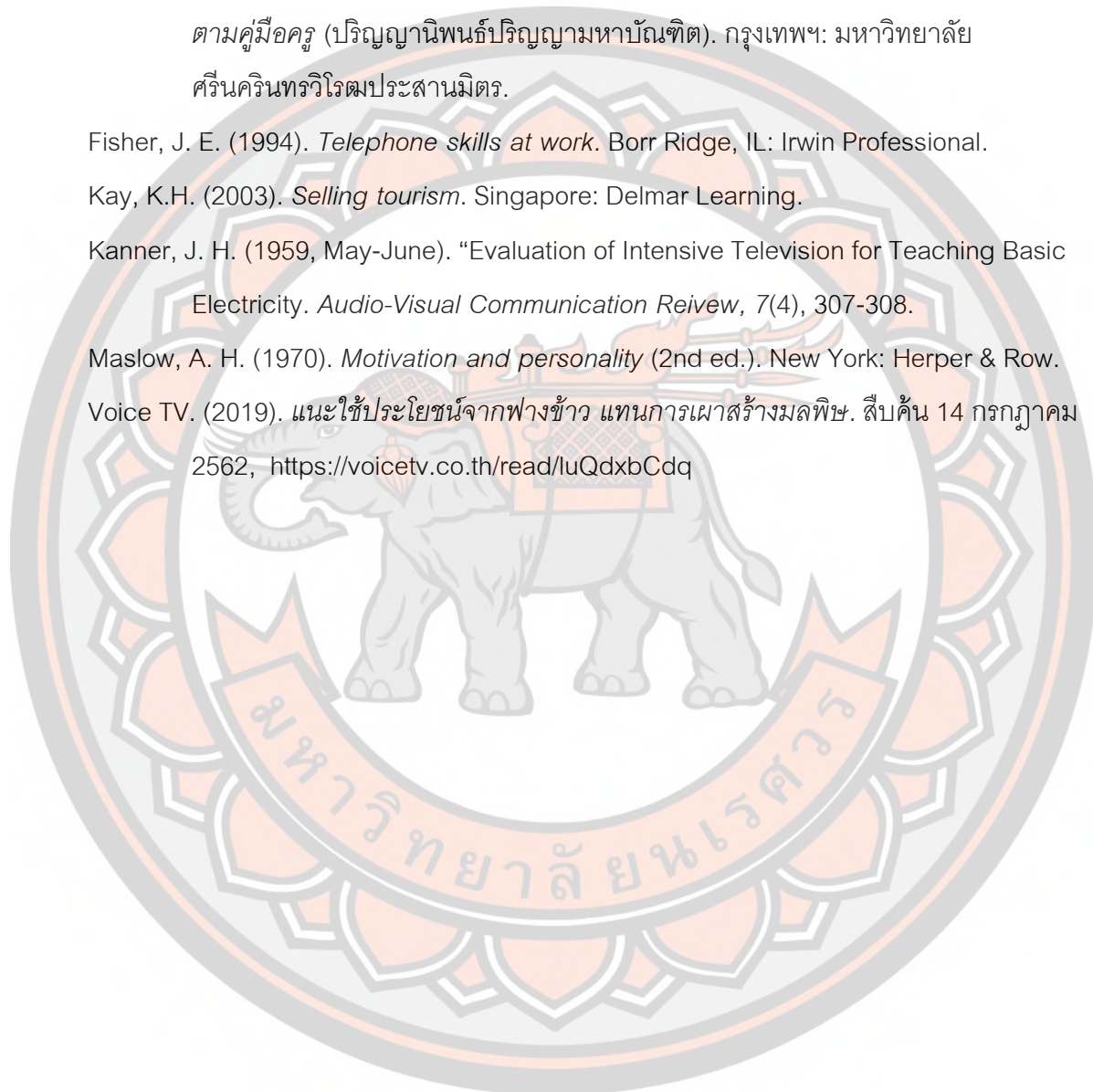
Fisher, J. E. (1994). *Telephone skills at work*. Burr Ridge, IL: Irwin Professional.

Kay, K.H. (2003). *Selling tourism*. Singapore: Delmar Learning.

Kanner, J. H. (1959, May-June). "Evaluation of Intensive Television for Teaching Basic Electricity. *Audio-Visual Communication Review*, 7(4), 307-308.

Maslow, A. H. (1970). *Motivation and personality* (2nd ed.). New York: Herper & Row.

Voice TV. (2019). *แนะใช้ประโยชน์จากฟางข้าว แทนการเผาสร้างมลพิษ*. สืบค้น 14 กรกฎาคม 2562, <https://voicetv.co.th/read/luQdxbCdq>

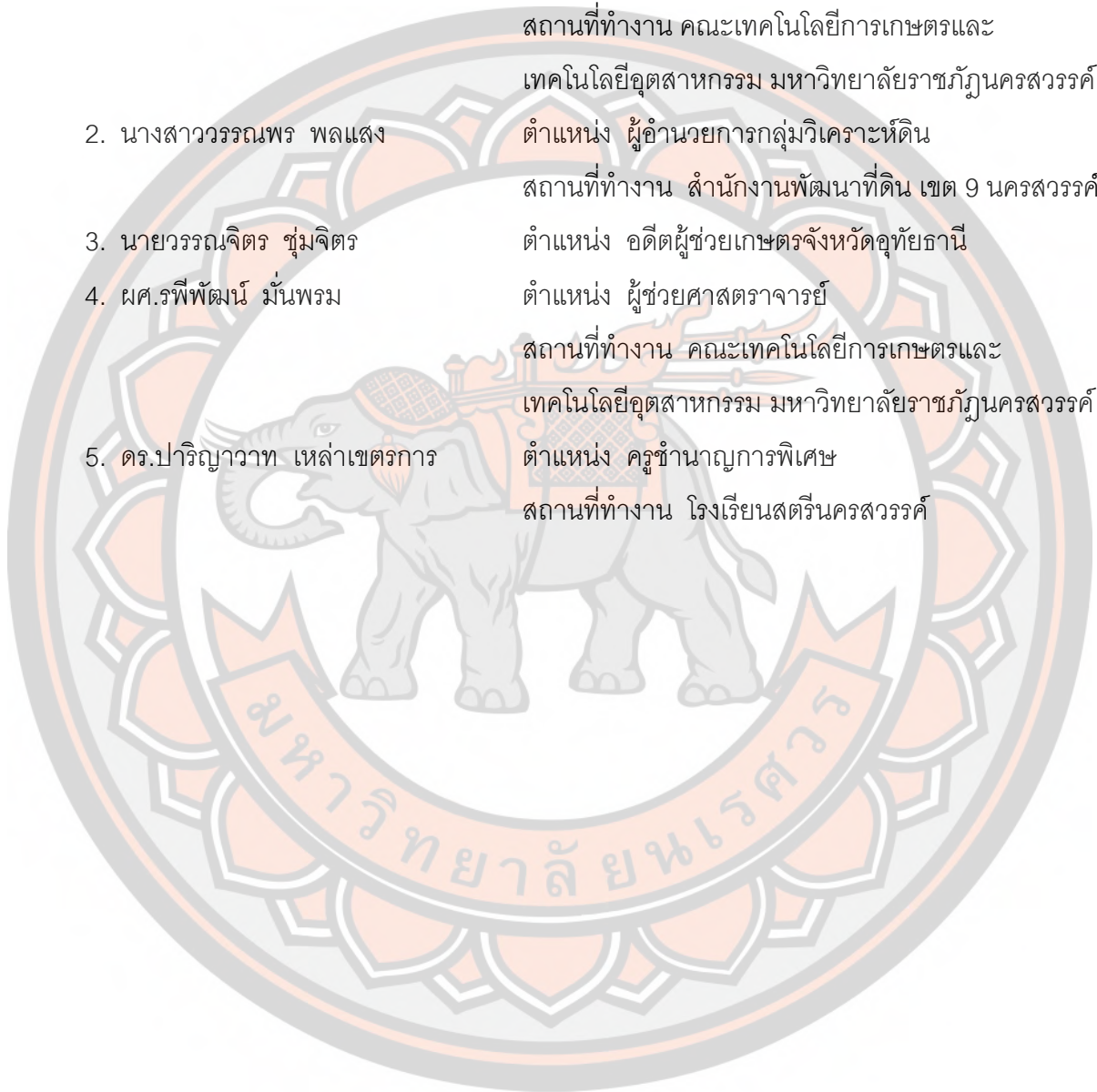

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพระนคร

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

1. ผศ.สุกิตติ กำแพงเศรษฐ์ ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน คณะเทคโนโลยีการเกษตรและ
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
2. นางสาววรรณพร พลแสง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์ดิน
สถานที่ทำงาน สำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต 9 นครสวรรค์
3. นายวรรณจิตร ชุ่มจิตร ตำแหน่ง อดีตผู้ช่วยเกษตรจังหวัดอุทัยธานี
4. ผศ.รพีพัฒน์ มั่นพรม ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน คณะเทคโนโลยีการเกษตรและ
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
5. ดร.ปรีญาวาท เหล่าเขตรการ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสตรีนครสวรรค์

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

ที่ ศธ ๐๕๒๗.๐๒/ว ๒๖๒๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุกิตติ กำแพงเศรษฐ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวช่อทิพย์ ปิ่นวัฒนะ รหัสประจำตัว ๕๗๐๗๒๖๒๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง “การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ของชาวนา ต.บ้านมะเกลือ อ.เมือง จ.นครสวรรค์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ มีสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอ๋อมพร หลินเจริญ)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๓๑

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวช่อทิพย์ ปิ่นวัฒนะ

โทร ๐๘-๖๙๒๘-๒๖๒๖

ที่ ศธ ๐๕๒๓.๐๒/ว ๒๖๒๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรียน คุณวรรณพร พลแสง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวช่อทิพย์ ปิ่นวัฒนะ รหัสประจำตัว ๕๓๐๗๒๖๒๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ของชาวนา ต.บ้านมะเกลือ อ.เมือง จ.นครสวรรค์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ มีสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอี่ยมพร หลินเจริญ)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๓๑

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวช่อทิพย์ ปิ่นวัฒนะ

โทร ๐๘-๖๙๒๘-๒๖๒๖

ที่ ศธ ๐๕๒๗.๐๒/ว ๒๖๒๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรียน คุณวรรณจิตร์ ชุ่มจิตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวช่อทิพย์ ปิ่นวัฒนะ รหัสประจำตัว ๕๗๐๗๒๖๒๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ของชาวนา ต.บ้านมะเกลือ อ.เมือง จ.นครสวรรค์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ มีสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอ๋อมพร หลินเจริญ)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๓๑

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวช่อทิพย์ ปิ่นวัฒนะ

โทร ๐๘-๖๙๒๘-๒๖๒๖

ที่ ศธ ๐๕๒๗.๐๒/ว ๒๖๒๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรียน อาจารย์รพีพัฒน์ มั่นพรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวช่อทิพย์ ปิ่นวัฒนะ รหัสประจำตัว ๕๗๐๗๒๖๒๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ของชาวนา ต.บ้านมะเกลือ อ.เมือง จ.นครสวรรค์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ มีสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอ่อมพร หลินเจริญ)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๓๑

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวช่อทิพย์ ปิ่นวัฒนะ

โทร ๐๘-๖๙๒๘-๒๖๒๖

ที่ ศธ ๐๕๒๗.๐๒/ว ๒๖๒๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการคั่นคว่ำอิสระ

เรียน ดร.ปาริญาวาท เหล่าเขตรการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการคั่นคว่ำอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการคั่นคว่ำอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวช่อทิพย์ ปิ่นวัฒนะ รหัสประจำตัว ๕๗๐๗๒๖๒๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการคั่นคว่ำอิสระ เรื่อง “การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ของชาวนา ต.บ้านมะเกลือ อ.เมือง จ.นครสวรรค์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ มีสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการคั่นคว่ำอิสระ

ในการศึกษาคั่นคว่ำเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการคั่นคว่ำอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอี่ยมพร ทลินเจริญ)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๓๑

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวช่อทิพย์ ปิ่นวัฒนะ

โทร ๐๘-๖๙๒๘-๒๖๒๖

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพในการค้นคว้าอิสระ

แบบประเมินความเหมาะสมของข้อคำถามที่ใช้ในการสำรวจความพึงพอใจของชาวนา
ที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ
จังหวัดนครสวรรค์
(โดยผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาว่าข้อคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้มีเหมาะสมในการวัดความพึงพอใจของ
ชาวนา ที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าวชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัด
นครสวรรค์หรือไม่ กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ค่าระดับใน
แบบสอบถามนี้มีความหมายดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความเหมาะสม
0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความเหมาะสม
-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความเหมาะสม

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1	ภาษาที่ใช้และเนื้อหาเข้าใจง่าย				
2	การเดินเรื่องและความต่อเนื่องของเนื้อหา				
3	สื่อวีดิทัศน์นี้ช่วยทำให้ได้รับความรู้เพิ่มขึ้น				
4	ความชัดเจนของภาพและเสียง				
5	ความเหมาะสมของภาพและเสียงในการสื่อ ความหมาย				
6	ความเหมาะสมของขนาดและสีตัวอักษร				
7	ความสัมพันธ์ระหว่างภาพและเสียง				
8	ความเหมาะสมของเสียงดนตรี				
9	การตัดต่อภาพและเสียงมีความน่าสนใจ				
10	ความชัดเจนของเสียงบรรยาย				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

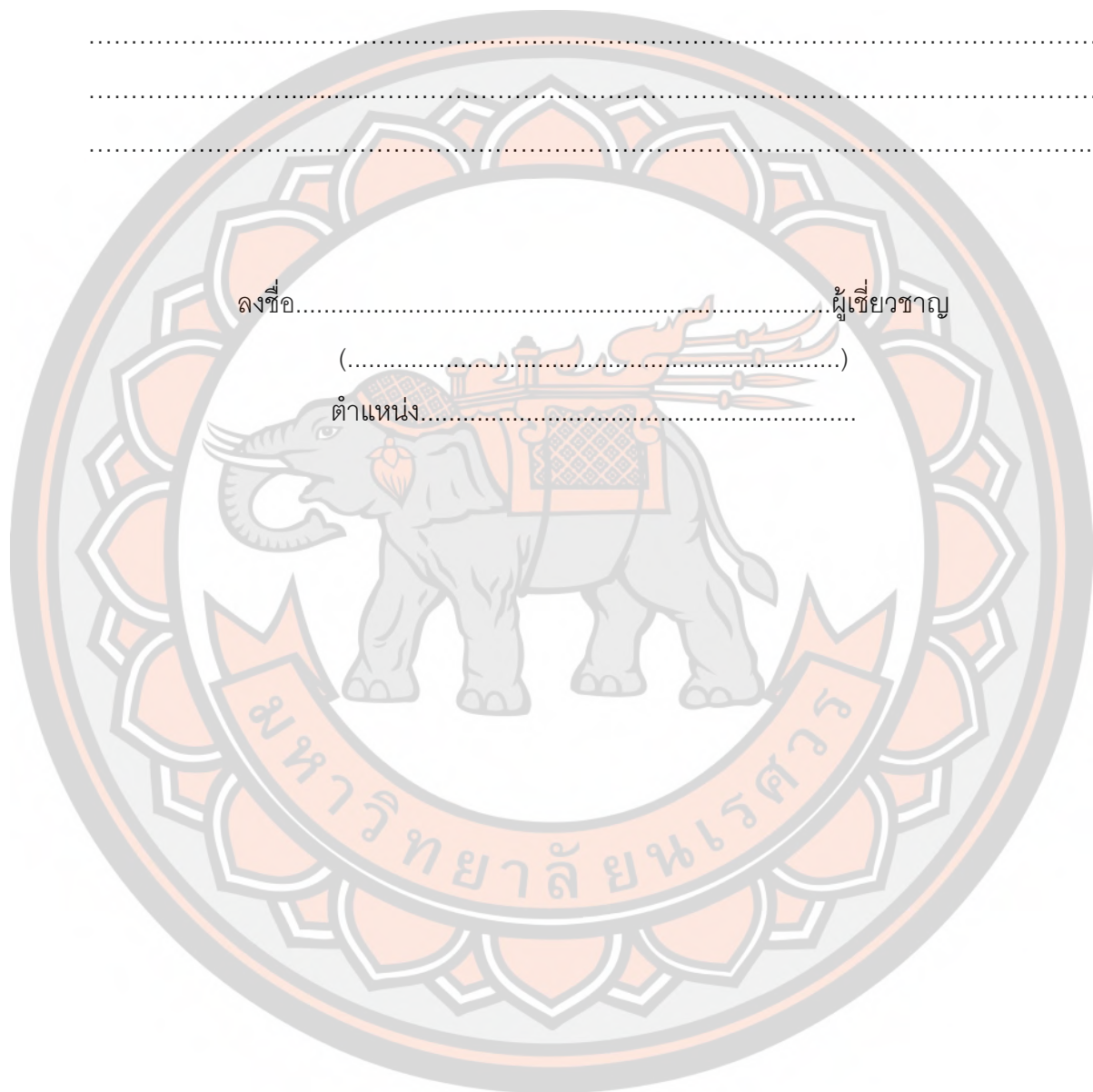
.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)
ตำแหน่ง.....

**แบบประเมินความเหมาะสมของสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์การเผาตอซัง ฟางข้าว
ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์
(โดยผู้เชี่ยวชาญ)**

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาว่า สื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์การเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ มีความเหมาะสมในด้านต่างๆเพียงใด และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนการพิจารณาตามความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับ	มากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับ	มาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับ	ปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับ	น้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับ	น้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ค่าระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านเนื้อหา					
1	เนื้อหาเหมาะสมกับชาวนา					
2	เนื้อหาช่วยส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ให้กับชาวนา					
3	เนื้อหาได้รับการเรียบเรียงอย่างเหมาะสม					
4	เนื้อหาเข้าใจง่าย กระชับ และสื่อความหมายได้ชัดเจน					
5	เนื้อหามีการปรับปรุงให้เหมาะกับยุคสมัย					
6	เนื้อหามีความน่าสนใจ ชวนคิด และน่าติดตาม					
7	เนื้อหาไม่ขัดต่อคุณธรรม จริยธรรม และความมั่นคงของชาติ					
	ด้านการออกแบบสื่อ					
8	ภาพและข้อความมีความสอดคล้องกัน					
9	ภาพที่ใช้ประกอบสื่อความหมายได้ชัดเจน					

ที่	รายการประเมิน	ค่าระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
10	การติดต่อภาพและเสียงมีความน่าสนใจ					
11	ขนาดของภาพมีความเหมาะสม					
12	ความเหมาะสมของการใช้สีตัวอักษร รูปภาพ พื้นหลัง					
13	ความชัดเจนของเสียงบรรยาย					
14	ความสัมพันธ์ระหว่างภาพและเสียง					
15	ความเหมาะสมของเสียงดนตรี					
	รวม					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ตำแหน่ง.....

**แบบสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว
ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์ในการสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อนำข้อเสนอแนะไปพัฒนาและหาประสิทธิภาพในการปรับปรุงให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ที่พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นข้อที่เหมาะสม ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ หากมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมกรุณาเขียนลงในช่องว่างที่กำหนดให้

2. แบบประเมินนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

3. ค่าระดับความพึงพอใจในแบบประเมินนี้มี 5 ระดับ มีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	ดีมาก
4	หมายถึง	ดี
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	พอใช้
1	หมายถึง	ควรปรับปรุง

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 40 ปี

41 – 50 ปี

51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

4. ท่านเคยเผาตอซัง ฟางข้าวหรือไม่

เคย

ไม่เคย

ตอนที่ 2 สํารวจความพึงพอใจที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชน บ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ที่	รายการประเมิน	ค่าระดับความพึงพอใจ				
		ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง
		5	4	3	2	1
1	ภาษาที่ใช้และเนื้อหาเข้าใจง่าย					
2	ลำดับและความต่อเนื่องของเนื้อหา					
3	สื่อวีดิทัศน์นี้ช่วยทำให้ได้รับความรู้เพิ่มขึ้น					
4	ความชัดเจนของภาพและเสียง					
5	ความเหมาะสมของภาพและเสียงในการสื่อความหมาย					
6	ความเหมาะสมของขนาดและสีตัวอักษร					
7	ความสัมพันธ์ระหว่างภาพและเสียง					
8	ความเหมาะสมของเสียงดนตรี					
9	การตัดต่อภาพและเสียงมีความน่าสนใจ					
10	ความชัดเจนของเสียงบรรยาย					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

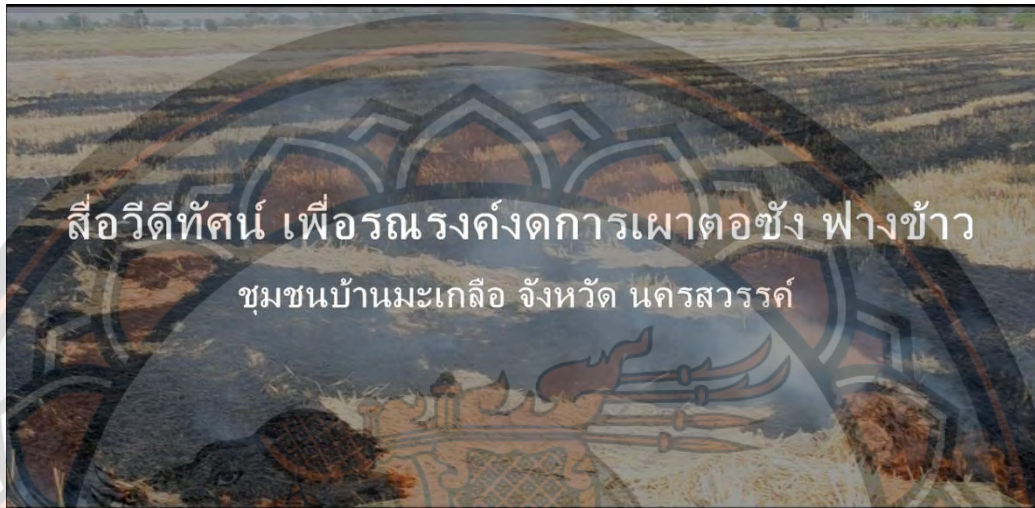
.....

.....

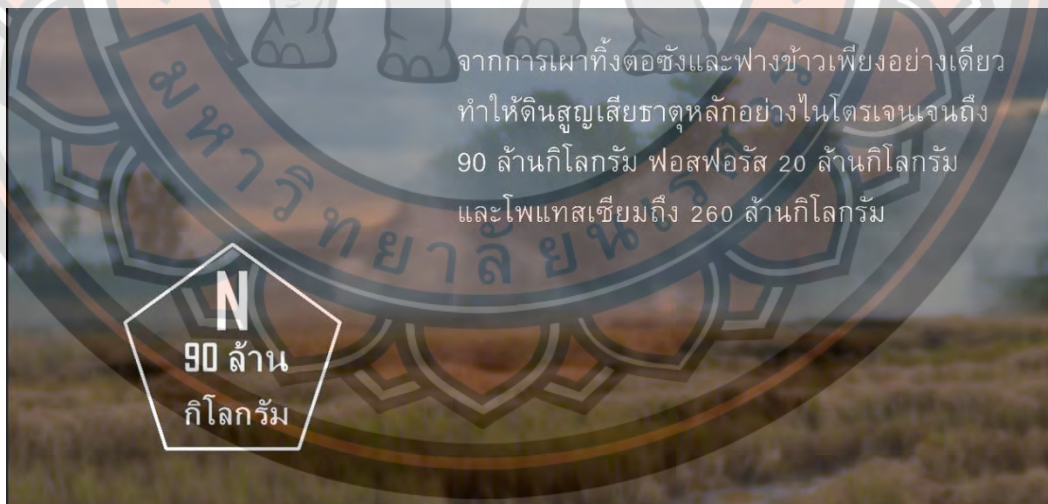
.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามค่ะ

ภาคผนวก ง ตัวอย่างสื่อวีดิทัศน์ทัศน์ เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว ชุมชนบ้าน
มะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

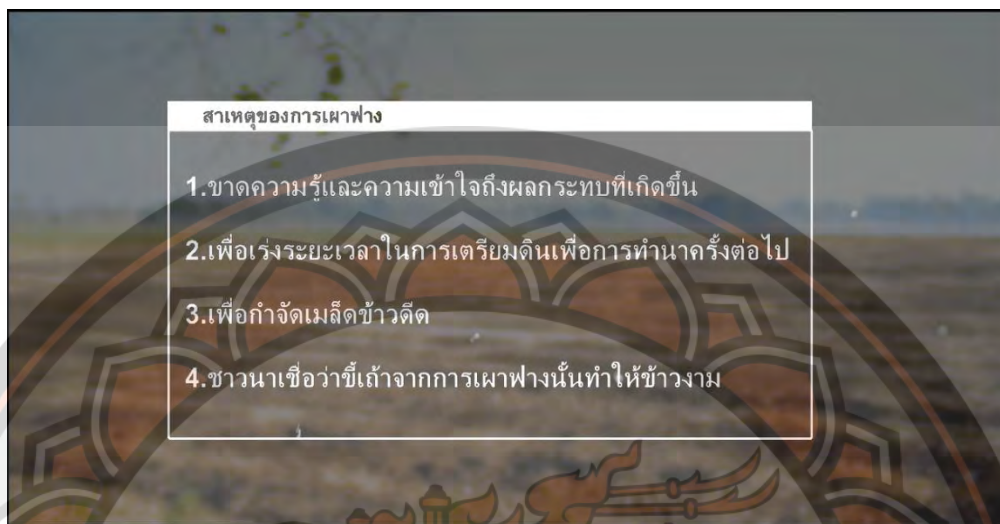

ภาพ 1 หน้าปกสื่อวีดิทัศน์เพื่อรณรงค์งดการเผาตอซัง ฟางข้าว
ชุมชนบ้านมะเกลือ จังหวัดนครสวรรค์

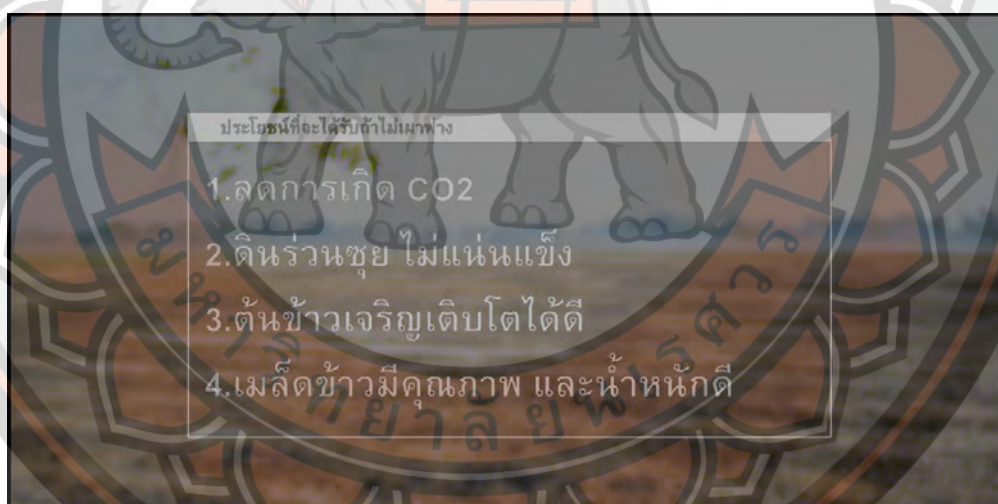

N
90 ล้าน
กิโลกรัม

ภาพ 2 ข้อมูลการเผาตอซัง

ภาพ 3 สาเหตุของการเผาฟาง

ภาพ 4 ประโยชน์ที่จะได้รับถ้าไม่เผาฟาง

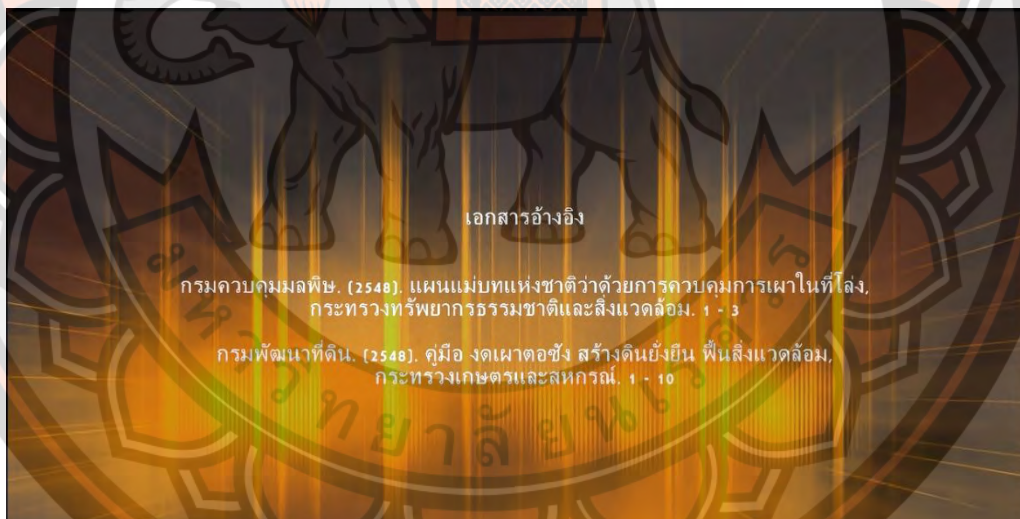
ภาพ 5 นายบังอร ปานเทวัญ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 11 ตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พูดถึงชาวนา หมู่ที่ 11 ในการช่วยกันลดการเผาตอซัง

ภาพ 6 ร้อยตำรวจโท มาโนช ชีราพฤกษ์ รองสารวัตรป้องกันและปราบปรามสถานี ตำรวจภูธรบางม่วง พูดถึงกฎหมายข้อบังคับการเผาในที่โล่ง

ภาพ 7 เสนอแนวทางจากการเผามาไถกลบตอซัง

ภาพ 8 เอกสารอ้างอิง

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	ช่อทิพย์ ปิ่นวัฒน์
วัน เดือน ปี เกิด	26 พฤษภาคม 2535
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 99/24 หมู่ 11 ตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ 60000
ที่ทำงานปัจจุบัน	เลขที่ 99/24 หมู่ 11 ตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ 60000
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ผู้จัดการทั่วไป
ประสบการณ์การทำงาน	พ.ศ. 2554 เกษตรปลอดสารพิษ (ศูนย์ชูเปอร์แมนนครสวรรค์) เลขที่ 99/24 หมู่ 11 ตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ 60000
	พ.ศ. 2559 เจ้าหน้าที่ควบคุมเสี่ยงประจำสถานีวิทยุ AM 801 ค่ายจิระประวัติ จังหวัดนครสวรรค์
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2557 ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์